

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO
STRATEGINIO VALDYMO IR POLITIKOS FAKULTETO
POLITIKOS MOKSLŲ KATEDRA

DIANA GIEDRYTĖ
EUROPOS SĄJUNGOS POLITIKA IR ADMINISTRAVIMAS

**EUROPOS PARLAMENTO NARIŲ DARBO PATIRTIS EUROPOS PARLAMENTE
IR PAREIGŲ PASISKIRSTYMAS KOMITETUOSE**

Magistro baigiamasis darbas

Darbo vadovas -
Prof. habil. dr. Vygandas K. Paulikas

Vilnius, 2008

TURINYS

ĮVADAS	3
1. EUROPOS PARLAMENTO NUOLATINIAI KOMITETAI	7
1.1. Komitetų sistemos Europos Parlamente raida	7
1.2. Darbo organizavimas komitetuose	13
1.3. Pareigų pasiskirstymas komitetuose	18
1.4. Pranešimų skyrimo tvarka	22
2. EUROPOS PARLAMENTO NARIO DARBO PATIRTIES EUROPOS PARLAMENTE KLAUSIMAS	26
3. DARBO EUROPOS PARLAMENTE PATIRTIES ĮTAKA PAREIGŲ PASISKIRSTYMUOI KOMITETUOSE	29
3.1. Tyrimo medžiaga	29
3.2. Vietų komitetuose pasiskirstymas	31
3.3. Vadovaujančių pareigų pasiskirstymas komitetuose	39
3.4. Pranešimų pasiskirstymas tarp narių komitetuose	44
IŠVADOS	47
LITERATŪROS SĄRAŠAS	49
SANTRAUKA	53
SUMMARY	54

IVADAS

Per penkiasdešimt savo gyvavimo metų Europos Parlamentas išsivystė nuo patariamojo forumo iki vienos iš įtakingiausių Europos Sąjungos (toliau – ES) institucijų. 1952 m. įsteigta Europos Parlamento (toliau – EP) pirmtakė – Europos Anglių ir plieno bendrijos (o nuo 1958 m. ir Europos atominės energijos bei Europos ekonominės bendrijų) parlamentinė Asamblėja jos įsteigimo pradžioje turėjo tik menkas galias. Asamblėja buvo matoma kaip forumas, „kuriame nacionalinių parlamentų nariai galės išsakyti savo nuomonę visais Europos Bendrijoms aktualiais klausimais“¹. Nuo 1962 m. Asamblėja pasivadino Europos Parlamentu², tačiau ir Europos Parlamentas išliko tik patariamąją teisę Tarybai turinti institucija, kurios rekomendacijos netgi nebuvo privalomos: „Taryba realiai net neprivalėjo sulaukti EP nuomonės, kad galėtų pareikšti galutinį sprendimą“³. Kitų institucijų „Europos Parlamento“ pavadinimas buvo pripažintas tik 1987 m. po Suvestinio Europos Akto pasirašymo.⁴ Tik laikui bėgant Europos Parlamentas darėsi įtakingesnis. Pirmas svarbus pasikeitimas įvyko 1970 m., kai EP „buvo suteikta teisė dalyvauti svarstant bendrą EB biudžetą, o 1975 m. – teisė atmesti biudžeto projektą“⁵. Kitas svarbus žingsnis buvo 1979 m. įvykę tiesioginiai rinkimai (iki tol EP sudarė valstybės narių deleguoti atstovai). Tačiau net ir įvedus tiesioginius rinkimus, Europos Parlamentas vis dar tebebuvo tik patariamoji institucija, „debatų rūmai“⁶. Svarbesni pasikeitimai įvyko po Suvestinio Europos akto pasirašymo, kai buvo įvesta bendradarbiavimo procedūra ir Europos Parlamentas įgavo teisę siūlyti teisės aktų pakeitimus.⁷ Dar po penkerių metų, 1993 m., buvo pasirašyta Maastrichto sutartis, kuri įvedė Europos Parlamentui labai svarbią bendro sprendimo procedūrą, suteikiančią jam teisę kartu su Taryba dalyvauti įstatymų leidybos procese. Maastrichto sutartimi Europos Parlamentui taip pat suteikiama teisė dalyvauti skiriant Europos Komisiją bei teisė pareikšti nepasitikėjimą Komisija. Bendro sprendimo procedūros taikymas buvo dar labiau išplėstas Amsterdamo sutartimi, o Nicos sutartis įtvirtino EP galią tvirtinti Europos Komisijos Pirmininką bei pritarti Pirmininko sudarytai Komisijai. Po visų šių svarbių

¹ Paulikas V. Europos Sąjungos institucijos ir valdymas. – Vilnius: Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras, 2004. P. 16.

² Žr.: Vitkus G. Europos Sąjunga: enciklopedinis žinynas. – Vilnius: Eugrimas, 2002.

³ Kreppel A. Necessary but not sufficient: understanding the impact of treaty reform on the internal development of the European Parliament // Journal of European Public Policy. 2003, 10:6. P. 884-911. P. 887.

⁴ Ten pat.

⁵ Vitkus G. Europos Sąjunga: enciklopedinis žinynas. – Vilnius: Eugrimas, 2002. P. 130.

⁶ Kreppel A. Necessary but not sufficient: understanding the impact of treaty reform on the internal development of the European Parliament // Journal of European Public Policy. 2003, 10:6. P. 884-911.

⁷ Žr.: Vitkus G. Europos Sąjunga: enciklopedinis žinynas. – Vilnius: Eugrimas, 2002; Kreppel A. Necessary but not sufficient: understanding the impact of treaty reform on the internal development of the European Parliament // Journal of European Public Policy. 2003, 10:6. P. 884-911.

reformų, „šiandien Europos Parlamentas yra vienas iš įstatymų leidėjų, turi teisę tvirtinti biudžetą ir atlieka visų ES institucijų demokratinę priežiūrą“.⁸

Be to, kad Europos Parlamentas šiandien yra įdomus kaip viena svarbiausių ES institucijų, jis taip pat yra „puiki laboratorija bendrųjų įstatymų leidybos, parlamentinių ir partinių elgesio ir organizavimo teorijų patikrinimui“.⁹ Instituciniame lygmenyje Europos Parlamentas primena JAV Kongresą, politinių partijų lygmenyje – EP panašesnis į nacionalinius Europos parlamentus.¹⁰ Be to, Europos Parlamentą sudaro EP nariai, kurie yra tiesiogiai renkami ES šalių narių piliečių; o jų rinkimo tvarkos taip pat nevienodos – rinkimų į Europos Parlamentą tvarką reglamentuoja šalių narių priimti nacionaliniai teisės aktai. Šiuo metu išrinktame – šeštajame - Europos Parlamente, kuris ir yra šio tyrimo objektas, yra 785 nariai, išrinkti 27-iose ES šalyse narėse.

Europos Parlamento evoliucija, jo galių didėjimas aprašomi ir nagrinėjami daugelyje ES istorijai, ES institucijoms bei sprendimų Europos Sąjungoje priėmimui skirtų darbų. Tačiau apie darbo organizavimą Europos Parlamente, atskirų veikėjų reikšmę EP veikloje, motyvus, priežastis vis dar lieka daug neatsakytų klausimų.

Darbo organizavimą Europos Parlamente reglamentuoja Darbo tvarkos taisyklės¹¹, tačiau kartais ir jos nurodo tik bendrą tvarką ar net rekomendacijas, palikdamos daug klausimų, kaip iš tiesų Europos Parlamente vyksta vienos ar kitos procedūros.

Europos Parlamentas, nors ir būdamas išskirtinis dėl savo sudėties, savo struktūra yra panašus į daugelį nacionalinių parlamentų. Europos Parlamentą sudaro: pirmininkas, parlamento nariai, frakcijos, parlamentiniai komitetai, delegacijos, politiniai organai (pirmininkų sueiga, biuras, kvestoriai), generalinis sekretoriatas. Savo darbe mes apsistosime ties vienu iš EP struktūrinių vienetų – parlamentiniais komitetais.

Daugumoje šiuolaikinių parlamentų komitetai sudaro pagrindą: jie tikrina, rengia teisės įstatymų projektus, daro pataisas, o kartais net ir tvirtina teisės aktus.¹² Kaip pastebi V. Mamadouh, per paskutinius dešimtmečius daugelis Europos įstatymų leidžiamųjų organų savo komitetams suteikė daugiau galių įstatymų leidybos procese. Ne išimtis ir Europos

⁸ Parlamentas, jo galios ir procedūros //

<http://www.europarl.europa.eu/parliament/public/staticDisplay.do?language=LT&id=46>; prisijungimo laikas: 2008-11-02.

⁹ Hix S., Noury A., Roland G. A 'Normal' Parliament? Party Cohesion and Competition in the European Parliament, 1979-2001 // EPRG Working Paper, No. 9, <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%209.pdf>, P. 3.

¹⁰ Ten pat.

¹¹ Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. //

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14.

¹² Žr.: McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

Parlamentas, kuris, padidėjęs jo, kaip įstatymų leidėjo, galioms, didelę savo darbų dalį delegavo komitetams.¹³

Nuolatinuose parlamentiniuose komitetuose, kurie kartais vadinami "teisėkūros stuburu, pagrindu"¹⁴, "yra priimami devyniasdešimt penki procentai visų teisėkūros sprendimų".¹⁵ Ir kaip pažymi G. McElroy, „nors ir akivaizdu <...>, kad komitetai atlieka svarbų vaidmenį Europos Parlamento teisėkūros procese, mūsų žinios apie komitetų sistemą yra labai menkos“.¹⁶ Tiesa, pastaruoju metu daugėja autorių, nagrinėjančių Europos Parlamento komitetus, jų darbo organizavimą. Pavyzdžiui, komitetų įtaką ES politikos formavimo procesui tyrė C. Neuhold¹⁷, EP narių paskyrimo į komitetus klausimą nagrinėjo G. McElroy¹⁸, partijų būdus įtakoti komitetų veiklą – R. Whitaker¹⁹, G. McElroy²⁰ bei V. Mamadouh ir T. Raunio²¹, pranešimų (rapporteurship) paskirstymo klausimams tyrimus paskyrė M. Kaeding²², V. Mamadouh ir T. Raunio²³, P. Hausemer²⁴, B. Hoyland²⁵, G. Benedetto²⁶ ir kiti.

Šiame darbe pabandysime pasiaiškinti, kaip organizuojamas darbas Europos Parlamento nuolatinuose komitetuose, kaip vyksta vietų ir pareigų pasiskirstymas

¹³ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No 2. P. 335-351.

¹⁴ cit. pagal: Neuhold C. The "Legislative Backbone" keeping the Institution upright? The Role of European Parliament Committees in the EU Policy-Making Process // European Integration online Papers. 2001, Vol. 5 (2001) No 10 // <http://eiop.or.at/eiop/texte/2001-010a.htm>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.

¹⁵ McElroy G. Committees and Party Cohesion in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 10.

¹⁶ Ten pat.

¹⁷ Neuhold C. The "Legislative Backbone" keeping the Institution upright? The Role of European Parliament Committees in the EU Policy-Making Process // European Integration online Papers. 2001, Vol. 5 (2001) No 10 // <http://eiop.or.at/eiop/texte/2001-010a.htm>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.

¹⁸ McElroy G. Committees and Party Cohesion in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 10.

¹⁹ Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88.

²⁰ McElroy G. Committees and Party Cohesion in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 10.

²¹ Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No 2. P. 335-351.

²² Kaeding M. Rapporteurship Allocation in the European Parliament. Information or Distribution? // European Union Politics. 2004, Volume 5 (3). P. 353-371; Kaeding M. The World of Committee Reports: Rapporteurship Assignment in the European Parliament // Journal of Legislative Studies. 11:1. P. 82-104.

²³ Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

²⁴ Hausemer P. Participation and Political Competition in Committee Report Allocation // European Union Politics. 2006, Volume 7 (4). P. 505-530.

²⁵ Hoyland B. Allocation of Codecision Reports in the Fifth European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 30-50.

²⁶ Benedetto G. Rapporteurs as legislative entrepreneurs: the dynamics of codecision procedure in Europe's Parliament // Journal of European Public Policy. 2005, 12:1. P. 67-88.

komitetuose, ir kokią įtaką šiuose procesuose turi tai, ar EP narys į Europos Parlamentą yra išrinktas pirmą kartą ar jau yra turėjęs darbo Europos Parlamente patirties ir buvo pakartotinai į jį išrinktas. Į šiuos klausimus pabandydysime atsakyti analizuodami surinktus duomenis apie šeštosios kadencijos (2004-2009 m.) Europos Parlamento narius.

Tyrimo objektas - Europos Parlamento nuolatiniai komitetai.

Darbo tikslas - išanalizuoti pareigų Europos Parlamento nuolatinuose komitetuose pasiskirstymo tvarką ir įvertinti Europos Parlamento narių darbo Europos Parlamente patirties turėjimo arba neturėjimo įtaką šių pareigų pasiskirstymui.

Tyrimo uždaviniai:

1. Apibrėžti Europos Parlamento nuolatinių komitetų vietą Europos Parlamento darbo organizavime bei pažymėti komitetų ypatumus.
2. Apžvelgti darbo organizavimo Europos Parlamento nuolatinuose komitetuose ypatybes.
3. Apibrėžti EP narių pareigas, kurias jie gali užimti Europos Parlamento nuolatinuose komitetuose.
4. Ištirti vietų ir pareigų komitetuose pasiskirstymą tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties EP narių.
5. Ištirti pranešimų paskirstymą tarp EP narių, išrinktų į Europos Parlamentą pirmą kartą, ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties.

Tyrimo metodai. Darbe bus naudojami dokumentų analizės, lyginamasis istorinis, turinio (content) analizės bei atvejo analizės metodai.

Darbo struktūra. Darbą sudaro 3 dalys. Pirmoje darbo dalyje apžvelgsime, kaip keitėsi nuolatinių komitetų sistema Europos Parlamente, išsiaiškinsime darbo organizavimo EP nuolatinuose komitetuose ir pareigų pasiskirstymo juose principus. Atskirai panagrinėsime pranešimų (rapporteurship) pasiskirstymo klausimą. Taip pat pirmojoje dalyje apžvelgsime kitų autorių svarstytus klausimo aspektus bei padarytas išvadas. Antra darbo dalis skirta EP narių darbo trukmės Europos Parlamente klausimui ir jo nagrinėjimo istorijai. Trečiojoje dalyje pristatysime tyrimo metodus, objektą bei išanalizuosime vietų atskiruose komitetuose pasiskirstymą bei komitetų pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir pranešėjų pasiskirstymą komitetuose vertindami jį pagal EP narių darbo Europos Parlamente patirties turėjimo arba neturėjimo sąlygą.

1. EUROPOS PARLAMENTO NUOLATINIAI KOMITETAI

1.1. Komitetų sistemos Europos Parlamente raida

Nuo pat pradžių komitetai buvo neatskiriama ir svarbi Europos Parlamento struktūros dalis. Didėjant Europos Parlamento galioms kilo poreikis peržiūrėti komitetų sistemą ir įkurti naujus komitetus.

1951 m. įsteigtos Europos anglių ir plieno bendrijos parlamentinėje Asamblėjoje iki 1953 m. buvo sukurti 7 nuolatiniai komitetai:

- Bendrosios rinkos,
- Investicijų, finansų ir gamybos plėtojimo,
- Socialinių reikalų,
- Politinių reikalų ir išorinių Bendrijos santykių,
- Transporto,
- Bendrijos ir Asamblėjos biudžeto ir administravimo,
- Asamblėjos Darbo tvarkos taisyklių, peticijų ir imuniteto komitetai.²⁷

Įsteigus Europos atominės energijos bei Europos ekonominę bendrijas, 1958 m., Bendrijų Asamblėjos komitetų skaičius išaugo iki 13:

- Politinių reikalų ir institucinių klausimų,
- Prekybos politikos ir ekonominio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis,
- Žemės ūkio,
- Socialinių reikalų,
- Bendrijos bendrosios rinkos,
- Investicijų, finansinių reikalų bei ilgalaikės politikos,
- Užsienio šalių ir teritorijų asociacijos,
- Transporto,
- Energetikos politikos,
- Mokslo ir techninių tyrimų,
- Darbo saugos ir higienos bei sveikatos apsaugos,
- Asamblėjos ir Bendrijos biudžeto administravimo,

²⁷ Žr.: European Parliament. Archive and documentation centre (CARDOC) (2008). The Committees of the Common Assembly. Luxembourg: Publications Office.

- Darbo tvarkos taisyklių, teisinių klausimų, peticijų ir imuniteto komitetai.²⁸

1979 m., įvykus pirmiesiems tiesioginiams rinkimams į Europos Parlamentą, kai tuometinių šalių narių piliečiai išrinko 410 Europos Parlamento narių, buvo įsteigti 16 nuolatinių EP komitetų:

- Aplinkos apsaugos, sveikatos ir vartotojų teisių apsaugos komitetas,
- Biudžeto komitetas,
- Biudžeto kontrolės komitetas,
- Darbo tvarkos taisyklių ir peticijų komitetas,
- Ekonomikos ir monetarinių reikalų komitetas,
- Energijos, tyrimų ir technologijos komitetas,
- Institucinių reikalų komitetas,
- Jaunimo, kultūros, švietimo, visuomenės informavimo ir sporto komitetas,
- Plėtros ir bendradarbiavimo komitetas,
- Politinių reikalų komitetas,
- Regionų politikos ir regionų planavimo komitetas,
- Socialinių reikalų ir užimtumo komitetas,
- Teisinių reikalų komitetas,
- Transporto komitetas,
- Užsienio ekonominių ryšių komitetas,
- Žemės ūkio komitetas.²⁹

Iki 1999 m. komitetų skaičius išaugo iki 20. 1982 m. buvo įkurtas Moterų teisių komitetas, 1992 m. - Pilietinių laisvių ir vidaus reikalų komitetas, po 1994 metų rinkimų įsteigtas Žuvininkystės komitetas.³⁰

Pasirašyta Amsterdamo sutartis paskatino peržiūrėti EP komitetų sąrašą. Komitetų skaičius buvo sumažintas nuo 20 iki 17:

- Užsienio reikalų, žmogaus teisių, BUSP,
- Biudžeto,
- Biudžeto kontrolės,

²⁸ Žr.: European Parliament. Archive and documentation centre (CARDOC) (2008). The European Parliament 50 Years Ago // CARDOC Journals. 2008, No. 2. Luxembourg: Publications Office.

²⁹ www.europarl.europa.eu.

³⁰ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007.

- Piliečių laisvių ir teisių, TVR,
- Ekonomikos ir monetarinių reikalų,
- Teisės reikalų ir vidaus rinkos galimybių,
- Pramonės, užsienio prekybos, tyrimų ir energetikos,
- Užimtumo ir socialinių reikalų,
- Aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos ir vartotojų apsaugos,
- Žemės ūkio ir kaimo plėtros,
- Žuvininkystės,
- Regioninės politikos, transporto ir turizmo,
- Kultūros, jaunimo, švietimo, žiniasklaidos, sporto,
- Vystymosi ir bendradarbiavimo,
- Konstitucinių reikalų,
- Moterų teisių ir lygių galimybių,
- Peticijų komitetai.³¹

2004 m. plėtra privertė dar kartą peržiūrėti komitetų sąrašą ir buvo sugrįžta prie 20 nuolatinių komitetų. Kaip ir anksčiau (1979-1999 m.) buvo atskirti Regioninis ir Transporto komitetai. Dalis Pramonės komiteto funkcijų buvo perduota naujai įsteigtam Tarptautinės prekybos komitetui. Taip pat buvo įsteigtas naujas Vidaus rinkos ir vartotojų reikalų komitetas. Be to, dar buvo sukurti 2 Užsienio reikalų komiteto pakomitečiai - Saugumo ir Žmogaus teisių.³²

Išrinkus naują Parlamentą sprendimas dėl komitetų sąrašo, pirmininkų pareigų ir komitetų narių skaičiaus yra priimamas liepos mėnesio plenarinės sesijos metu. Po dvejų su puse metų kadencijos šie sprendimai yra patvirtinami iš naujo, dažniausiai be didelių pakeitimų.³³

2004-2009 m. išrinktame Parlamente yra 20 nuolatinių komitetų; jų sąrašas ir narių skaičius pateikiami 1 lentelėje.

³¹ Žr.: European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

³² Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007.

³³ Ten pat.

1 lentelė. 2004-2009 m. Europos Parlamento nuolatinių komitetų sąrašas ir komitetų narių skaičius³⁴

Komitetas	Trumpinys	Narių skaičius nuo 2004-07-21	Narių skaičius nuo 2007-01-08
Užsienio reikalų komitetas	AFET	78	86
Vystymosi komitetas	DEVE	34	36
Tarptautinės prekybos komitetas	INTA	33	33
Biudžeto komitetas	BUDG	47	50
Biudžeto kontrolės komitetas	CONT	35	40
Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas	ECON	49	51
Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas	EMPL	50	52
Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komitetas	ENVI	63	68
Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas	ITRE	51	54
Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas	IMCO	40	44
Transporto ir turizmo komitetas	TRAN	51	51
Regioninės plėtros komitetas	REGI	51	57
Žemės ūkio komitetas	AGRI	42	47
Žuvininkystės komitetas	PECH	35	40
Kultūros ir švietimo komitetas	CULT	35	38
Teisės reikalų komitetas	JURI	26	28
Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas	LIBE	53	60
Konstitucinių reikalų komitetas	AFCO	28	29
Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas	FEMM	35	40
Peticijų komitetas	PETI	25	40

Europos Parlamentas dažnai apibūdinamas kaip parlamentas, turintis įtakingus komitetus ir silpnas partijas.³⁵ Europos Parlamento nuolatiniai komitetai gali:

- "pateikti klausimus žodžiu Tarybai ir Komisijai;
- pateikti klausimus išorės ekspertams;

³⁴ Europos Parlamento 2004 m. liepos 21 d. sprendimas dėl Parlamento komitetų narių skaičiaus Nr. P6_TA(2004)0001 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2004-0001+0+DOC+XML+V0//LT&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-09-27; Europos Parlamento 2006 m. gruodžio 14 d. sprendimas dėl komitetų narių skaičiaus Nr. P6_TA(2006)0585 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2006-0585+0+DOC+XML+V0//LT&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-10-10.

³⁵ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No 2. P. 335-351.

- pateikti rezoliucijas pagal kitų Bendrijos institucijų pasiūlymus;
- siūlyti pakeitimus Parlamento plenarinės sesijos darbotvarkei;

<...>

- užklausti Komisiją dėl teisėkūros pasiūlymų pagal EP komiteto inicijuotus pranešimus;
- visi teisėkūros pasiūlymai ir kiti įstatymų leidimo dokumentai privalo būti apsvarstyti komitete".³⁶

Komitetų svarbą ir įtakingumą patvirtina ir 2000 m. S. Hix, ir R. Scully atlikta EP narių apklausa. Į prašymą nurodyti, kokioms iš nurodytų pareigybių Europos Parlamente - frakcijos pirmininko, EP Pirmininko, nacionalinės delegacijos vadovo ar komiteto pirmininko - teiktų pirmenybę, daugiausia EP narių nurodė komiteto pirmininko pareigybę.³⁷

V. Mamadouh ir T. Raunio palygino Europos Parlamento komitetų ir 15-os nacionalinių parlamentų komitetų galias - kontroliuoti savo darbotvarkę, inicijuoti teisės aktus, perrašyti vyriausybės įstatymų projektus, komiteto stadijos prieš sesiją buvimą, teisę patraukti liudytojus, teisę reikalauti dokumentų, galimybę nušalinti komitetų narius, komitetų narių įtaką partijų pozicijoms.³⁸ Paaiškėjo, kad teoriškai EP komitetai turi tik 2 galias iš aukščiau minėtų – tai komitetų stadija prieš sesiją bei didelės galimybės įtakoti frakcijų pozicijas. Tačiau EP komitetai dar gali rengti ir pranešimus savo iniciatyva (pagal EP nario pasiūlymus dėl rezoliucijų arba komiteto pageidavimu).

Grupė Europos Parlamento tyrinėtojų (D.M. Farrell, S. Hix, M. Johnson ir R. Scully) 2006 m. pradžioje atliko tyrimą, kuriuo siekė įvertinti 2004 metų ES plėtros poveikį Europos Parlamentui³⁹. Minėti autoriai domėjosi 4 klausimais:

- 1) rinkimine kampanija ir rinkimais,
- 2) pagrindiniais ES politikos klausimais ir EP narių požiūriu į juos,
- 3) kokie, EP narių nuomone, yra svarbiausi veiksniai, įtakojantys jų balsavimą ir veiklą komitetuose,
- 4) atstovavimo klausimu.

³⁶ European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

³⁷ cit. pagal: McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

³⁸ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No2. P. 335-351.

³⁹ Farrell D.M., Hix S., Johnson M., Scully R. A Survey of MEPs in the 2004-09 European Parliament // http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/farrell_et_al_eprg_2006_MEP_survey.pdf; prisijungimo laikas: 2008-10-11.

Autorių teigimu, 2004 m. ES plėtra turėjo įtakos 3-juose lygmenyse (organizaciniame - didelė proporcija naujų EP narių įtakoja elgesio normas Europos Parlamente), politikos (tarp naujų ES šalių yra tokių, kuriose labai aukštas euroskepticizmo lygis), individualių EP narių veikloje.

Į apklausos, kuri buvo naudojama tyrimo metu, klausimus buvo įtraukti ir klausimai apie EP narių veiklą komitetuose. Žemiau, 2 lentelėje, galima pamatyti, kokios priežastys ir kiek įtakos turėjo EP nariams pasirenkant komitetus po 2004 m. rinkimų.

2 lentelė. Kiek svarbios jums buvo šios priežastys pasirenkant komitetą po 2004 m. rinkimų?⁴⁰

Priežastys \ Svarbumas /5	1 (visiškai nesvarbu)	2	3	4	5 (labai svarbu)	Respondentų skaičius
Komitetas susijęs su asmeniniais interesais	8.9	5.9	7.9	22.7	54.7	203
Komitetas svarbus mano rinkėjams	3.9	7.4	20.2	34.0	34.5	203
Komitetas užsiima klausimais, kuriais aš turiu profesinės patirties	1.0	3.4	17.2	24.5	53.9	204
Komitetas apima svarbius klausimus	0.5	3.4	13.2	32.7	50.2	205
Dalyvauti komitete manęs paprašė politinė frakcija	39.9	16.6	24.9	14.0	4.7	193
Dalyvauti komitete paprašė mano nacionalinė partija	44.4	16.0	18.7	15.5	5.3	187
Aš buvau šio komiteto narys praėjusiame Europos Parlamente	54.1	4.7	8.7	13.4	19.2	172

Apklausos rezultatai parodė, kad komitetų pasirinkime svarbiausi yra šie 3 veiksniai: komiteto svarbumas, asmeninis interesas bei profesinė patirtis. Tuo tarpu mažiausiai svarbi priežastis pasirenkant komitetą - dalyvavimas to paties komiteto veikloje ankstesniame Parlamente.

Štai ką apie priežastis, vadovaudamiesi kuriomis EP nariai pasirenka komitetus, interviu metu papasakojo vienas EP narys: „<...> vieni nori imtis visiškai naujos srities, kitiems labai svarbūs rinkėjų interesai ... [kiti turi] asmeninių interesų, kvalifikaciją, profesinę patirtį, įprastai tai pakankami racionalios priežastys. Kai kurie komitetai, mano nuomone, yra prestižiškesni <...>“.⁴¹

⁴⁰ Šaltinis: Farrell D.M., Hix S., Johnson M., Scully R. A Survey of MEPs in the 2004-09 European Parliament // http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/farrell_et_al_eprg_2006_MEP_survey.pdf; prisijungimo laikas: 2008-10-11.

⁴¹ Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88. P.73.

Tačiau, kokios bebūtų priežastys, lemiančios EP nario pasirinkimą, kurio iš komitetų veikloje dalyvauti, pasak G. McElroy, jis pirmenybę teiks komitetui, turinčiam teisės aktų leidybos galių, o ne komitetui, turinčiam tik konsultacines galias.⁴²

G. McElroy nagrinėjo komitetų atstovavimo 2002-2004 m. Europos Parlamente klausimą.⁴³ Tyrimo metu McElroy bandė atsakyti į klausimus:

- ar komitetų sudėtis atspindi EP narių pasiskirstymą pagal frakcijas Europos Parlamente,

- ar komitetų nariai turi atitinkamos profesinės patirties, susijusios su atstovaujamo komiteto veikla,

- ar komiteto ir komiteto narių politikos, kurioms jie teikia pirmenybę, skiriasi nuo viso Parlamento.

G. McElroy priėjo išvados, kad daugumoje atvejų komitetų sudėtis atspindi viso Europos Parlamento sudėtį tiek partiniu, tiek nacionaliniu, tiek ideologiniu aspektu. Šis pastebėjimas galiojo tiek su teisės aktų leidyba susijusiems (legislative) komitetams, tiek ir su teisės aktų leidyba nesusijusiems (non-legislative) komitetams, ir nekito nagrinėjamo laikotarpio metu. Taip pat McElroy pastebėjo, kad EP narių paskyrimui į komitetus yra svarbi jų kompetencija ir patirtis atitinkamoje veiklos srityje.

Kaip matome, tai, kaip kito nuolatinių komitetų sistema Europos Parlamente, rodo, kad komitetų sąrašas ir skaičius keitėsi kartu su EP galių didėjimu: Europos Parlamentui įgavus daugiau galių vienoje ar kitoje politikos srityje, komitetų sąrašas pasipildydavo atitinkamu nuolatiniu komitetu arba, jei toks komitetas jau buvo įsteigtas anksčiau, padidėdavo jo galios. Komitetų sąrašas ir narių skaičius komitetuose patvirtinami išrinkus Europos Parlamentą bei praėjus 2,5 metų nuo EP kadencijos pradžios. Rinkdamiesi komitetą, EP nariai dažniausiai vadovaujasi komitete svarstomų klausimų svarbumu, asmeniniu interesu bei profesine patirtimi. Kai kurių autorių nuomone, nuolatinių komitetų sudėtis atspindi viso Europos Parlamento partinę, nacionalinę ir ideologinę sudėtį.

1.2. Darbo organizavimas komitetuose

Nuolatinius Europos Parlamento komitetus sudaro komiteto pirmininkas, pirmininko pavaduotojai (taip vadinamasis „komiteto biuras“), tikrieji nariai, pavaduojantys nariai ir

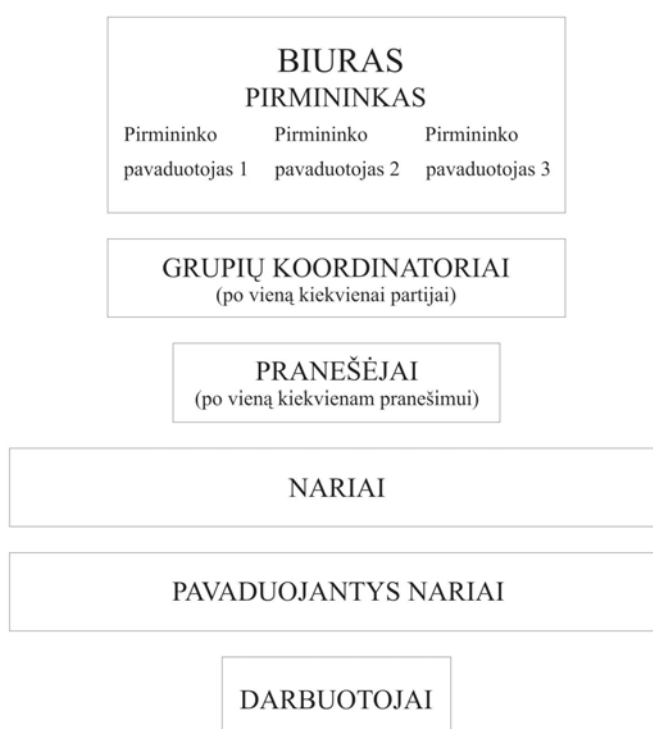
⁴² McElroy G. Committees and Party Cohesion in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

⁴³ McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

darbuotojai (komiteto sekretoriatas). Iš komiteto narių frakcijos turi paskyrusios grupių koordinatorius.

Europos Parlamento nuolatiniai komitetai sudaromi vadovaujantis Pirmininkų sueigos siūlymu. Kandidatus į atitinkamų komitetų narius siūlo frakcijos bei nepriklausomi Europos Parlamento nariai. Komiteto nariai renkami dvejų su puse metų kadencijai. Pagal Europos Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 174 ir 177 straipsnius, "komitetų sudėtis, kiek įmanoma, turi atitikti Parlamento sudėtį".⁴⁴

1 schema. Europos Parlamento komiteto struktūra⁴⁵

Dažniausiai EP nariai užima tikrojo nario pareigas viename pagrindiniame komitete bei pavaduojančiojo nario kitame. Tačiau kai kurie nariai gali būti tikraisiais arba pavaduojančiais nariais ir keliuose komitetuose arba išvis nedalyvauti jokio komiteto veikloje (pavyzdžiui, jeigu užima vadovaujančias pareigas Europos Parlamente arba frakcijoje). Jei EP narys dalyvauja kaip tikrasis narys keliuose komitetuose, daugelyje atvejų "antrasis"

⁴⁴ Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14.

⁴⁵ Šaltinis: Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88. P 76.

komitetas būna "neutralus" (neutral⁴⁶, neutralized⁴⁷). "Neutraliais" paprastai vadinami silpnesni, su teisės aktų leidyba nesusiję (non-legislative), komitetai, tokie kaip Moterų teisių ir lyčių lygybės, Žuvininkystės, Peticijų ar Biudžeto kontrolės komitetas.⁴⁸

Be tikrųjų komitetų narių Europos Parlamento frakcijos bei nepriklausomi Europos Parlamento nariai taip pat gali skirti nuolatinius pavaduojančius komitetų narius. Pavaduojančių narių teisės nedaug tenusileidžia tikrųjų komiteto narių teisėms: jie gali dalyvauti posėdžiuose, pasisakyti juose bei, nesant kuriam nors jų frakcijos tikrajam nariui, dalyvauti balsavime. Be to, kaip ir tikrieji komiteto nariai, pavaduojantys nariai gali būti paskirti pranešėjais ar nuomonių rengėjais.⁴⁹

Komiteto darbo organizavime formaliai svarbiausias pareigas užima komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojai, kurie kartu sudaro taip vadinamąjį komiteto biurą (Darbo tvarkos taisyklėse nurodoma, kad komiteto pirmininkas gali turėti nuo 1 iki 3 pavaduotojų, tačiau laikotarpiui nuo 2007 m. sausio mėn. iki 2009 m. liepos mėn. numatyta, kad kiekvieno komiteto biure yra po 4 pirmininko pavaduotojus).⁵⁰

Darbo tvarkos taisyklių 182 straipsnis numato, kad komiteto pirmininką bei jo pavaduotojus pirmojo komiteto posėdžio metu išsirenka pats komitetas.⁵¹ Tačiau realiai šie postai yra pasidalijami partijų grupių taikant d'Hondt'o⁵² metodą ir dažnai toks preliminarus pasidalijimas vyksta dar prieš pirmąją naujai išrinkto Parlamento sesiją.⁵³

⁴⁶ Žr.: McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

⁴⁷ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007.

⁴⁸ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007; McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

⁴⁹ Žr.: Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14.; Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007.

⁵⁰ Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14.

⁵¹ Ten pat.

⁵² „D'Hondt'o metodas Europos Parlamente taikomas frakcijoms paskirstant komitetų pirmininkų postus. Belgų matematiko Victorio D'Hondto vardu pavadintas matematinis metodas taikomas siekiant po rinkimų proporcingai paskirstyti vietas politinėms jėgoms. Pagal šį metodą EP frakcijos išrinko: 9 komitetų pirmininkus iš Europos liaudies partijos ir Europos demokratų frakcijos, 7 pirmininkus iš Socialistų frakcijos ir 3 – iš Liberalų ir demokratų aljanso. Po vieną pirmininką paskirta iš Europos vieningųjų kairiųjų, Žaliųjų bei Sąjungos už tautų Europą frakcijų“. <http://www.europarl.europa.eu/activities/introduction/pad.do?language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-11-07.

⁵³ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No2. P. 335-351; Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007; Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. – London: John Harper Publishing, 2007.

Kaip vadovaujantis d'Hondt'o metodu frakcijos pasidalijo komitetų pirmininkų pareigas komitetuose 2004 ir 2007 m., pavaizduota 2 lentelėje.

2 lentelė. Komitetų pirmininkų postų pasidalijimas tarp frakcijų

Nuolatinis komitetas	Frakcija, skirianti komiteto pirmininką	
	2004	2007
Užsienio reikalų komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Vystymosi komitetas	GUE/NGL	PSE
Tarptautinės prekybos komitetas	PSE	PSE
Biudžeto komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Biudžeto kontrolės komitetas	PSE	PSE
Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas	PSE	PSE
Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas	PSE	PSE
Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas	PSE	PSE
Transporto ir turizmo komitetas	ALDE	ALDE
Regioninės plėtros komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Žuvininkystės komitetas	ALDE	ALDE
Kultūros ir švietimo komitetas	PSE	PSE
Teisės reikalų komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas	ALDE	ALDE
Konstitucinių reikalų komitetas	PSE	PSE
Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas	PPE-DE	PPE-DE
Peticijų komitetas	UEN	UEN

PPE-DE – Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija

PSE – Socialistų frakcija Europos Parlamente

ALDE – Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija

UEN – Sąjungos už tautų Europą frakcija

GUE/NGL – Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija

Komiteto pirmininkas vadovauja komiteto posėdžiams, formuoja komiteto darbotvarkę, atstovauja komitetui plenarinėse sesijose bei už Parlamento ribų.⁵⁴ Komitetų pirmininkai gali būti "įtakingi politiniai veikėjai tiek savo komitetuose, tiek visame Europos Parlamente, tiek kitų Bendrijos institucijų atžvilgiu".⁵⁵

Išrinkus komitetų pirmininkus, tokiu pačiu principu paskirstomos ir komitetų pirmininkų pavaduotojų pareigos. Pirmininko pavaduotojo pareigos nėra tokios svarbios kaip pirmininko, tačiau, kaip pastebi Corbett ir kt., „svarbaus komiteto pirmininko pirmojo pavaduotojo pareigoms teikiama pirmenybė prieš silpnesnio komiteto pirmininko [pareigas]“.⁵⁶

Pirmininko pavaduotojai pavaduoja komiteto pirmininką jam nesant. Be to, „kai kuriuose komitetuose yra organizuojami reguliarūs biuro posėdžiai, ir tuomet [komiteto] pirmininkai ir pirmininkų pavaduotojai, veikdami kartu gali pasisakyti svarbiais klausimais“.⁵⁷

Kiekvienos frakcijos nariai komitetuose išsirenka savo atstovus – grupių koordinatorius. Grupių koordinatoriai yra atsakingi už pranešimų paskirstymą savo frakcijos nariams. Be to, jie „stengiasi užtikrinti, kad jų grupės EP narių, dalyvaujančių komiteto veikloje, dalyvavimas balsavimuose būtų kaip įmanoma gausesnis, ypač svarbesnių balsavimų metu.“⁵⁸

Kaip jau buvo minėta, formaliai svarbiausios pareigos atitenka komiteto biurui - pirmininkui ir jo pavaduotojams, tačiau išgilinus į darbo organizavimą komitete, pasirodo, kad svarbiausi komitete vis dėlto yra komiteto pirmininkas ir grupių koordinatoriai. Be to, R. Whitaker atlikto tyrimo metu daugiausia iš apklaustų EP narių atsakė, kad šių pareigų įtakingumas labai priklauso nuo šias pareigas užimančių žmonių asmenybių.⁵⁹ Iš dalies panašiai teigia ir Corbett ir kt., sakydami, kad dažniausiai įtakingiausias komitete yra komiteto pirmininkas, tačiau galių pasiskirstymas tarp pirmininko, komiteto biuro ir grupių koordinatorių skirtinguose komitetuose gali skirtis.⁶⁰

⁵⁴ Žr.: Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88.

⁵⁵ Žr.: European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

⁵⁶ Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007. P. 112.

⁵⁷ Ten pat.

⁵⁸ Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88. P. 68.

⁵⁹ Ten pat.

⁶⁰ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.

Kiekvienam komitete rengiamam pranešimui yra paskiriamas pranešėjas (jei komitetas paskiriamas patariamuoju, jis rengia ne pranešimą, o nuomonę ir iš savo narių išsirenka nuomonės rengėją). Pranešėjas inicijuoja klausimo diskusiją komitete, surenka reikalingą medžiagą ir paruošia pranešimą, kurį pristato plenarinės sesijos metu. Esant tolimesniems klausimo svarstymams, pakeitimams, pranešėjas juos visus seka, rengia rekomendacijas bei automatiškai tampa Europos Parlamento taikinimo komiteto nariu.⁶¹

Europos Parlamente taikoma pranešimų sistema lemia tai, kad atskirų teisės aktų priėmimo procese svarbesnis yra atitinkamo klausimo pranešėjas, o ne komiteto pirmininkas.⁶² Pranešėjo pareigos Europos Parlamente yra labai vertinamos; jų vertė priklauso nuo klausimo aktualumo ir nuo to, kiek viešumos, manoma, kad jis sulauks.⁶³

Kaip išsiaiškinome, Europos Parlamento komitetus sudaro komiteto pirmininkai, pirmininko pavaduotojai, tikrieji bei pavaduojantys komiteto nariai, komiteto sekretoriatas. Be to, kiekviena frakcija iš savo narių, priklausančių komitetui, išsirenka grupės koordinatorių. Komitetų pirmininkų bei pirmininkų pavaduotojų pareigas frakcijos pasidalina tarpusavyje, vadovaudamosi d'Hondt'o metodu. Formaliai svarbiausias pareigas užima komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojai, tačiau realiai įtakingiausi komitete yra komiteto pirmininkas ir grupių koordinatoriai. Šių pareigų įtakingumas atskiruose komitetuose gali skirtis, be to, jis labai priklauso nuo konkrečių asmenybių. Taip pat vienas svarbiausių pareigų komitete įgija pranešėjai, kurie yra paskiriami grupės koordinatorių ir yra atsakingi už pranešimų dėl teisės aktų projektų, EP narių pasiūlytų rezoliucijų ar komiteto pasiūlyto klausimo parengimo, pristatymo plenarinėje sesijoje bei tolimesnio jo sekimo.

1.3. Pareigų pasiskirstymas komitetuose

Vienas iš svarbesnių veiksmų vietų komitetuose pasiskirstyme yra pačių EP narių pasirinkimas.⁶⁴ EP nariai nurodo savo pageidavimus, kokių komitetų veikloje jie norėtų dalyvauti. Frakcijos skirstydamos vietas stengiasi atsižvelgti į EP narių profesinę patirtį, geografinį balansą ir į EP narių pageidavimus. EP nariai, nepatekę į pageidaujamą komitetą,

⁶¹ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.

⁶² Žr.: Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

⁶³ Žr.: European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

⁶⁴ Ten pat.

dar turi galimybę būti paskirtais pavaduojančiais komiteto nariais. Be to, komitetai skiriasi savo narių skaičiumi: didesnės paklausos komitetai turi nustatytą didesnę narių skaičių ir, atitinkamai, mažesnio populiarumo komitetai - mažesnę narių skaičių. Pavyzdžiui 1999 m. daugiausia narių turėjo Užsienio reikalų, žmogaus teisių, bendros saugumo ir gynybos politikos komitetas (65 narius), mažiausiai – Peticijų komitetas (30 narių).⁶⁵ Nagrinėjamame Europos Parlamente didžiausias pagal narių skaičių taip pat išliko Užsienio reikalų komitetas (2004 metais - 78 nariai ir 2007 metais – 86 nariai), o mažiausias – Peticijų komitetas (2004 metais - 25 nariai ir 2007 metais – 28 nariai). Tačiau narių komitetuose skaičius yra ribotas ir apibrėžtas, ir ne visada pavyksta patenkinti visų narių pageidavimus. Dėl to, „mažiau žinomi parlamento nariai savo pirmąją kadenciją dažnai patiria nenaudą šiame paskirstyme“⁶⁶. Remdamiesi aukščiau išdėstyta informacija apie vietų komitetuose pasiskirstymą, galime iškelti pirmąją hipotezę, kad *populiariausiuose komitetuose pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų narių bus mažiau nei EP narių, jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties (H1)*.

T. Bale ir P. Taggart 2005 m. pristatė tyrimą „Savo kelio atradimas: naujokų Europos Parlamento narių socializacija Europos Parlamente“.⁶⁷ Autoriai apklausė eilę naujokų EP narių, išrinktų į Europos Parlamentą 2004 m. Be to, T. Bale ir P. Taggart surinko ir išanalizavo duomenis apie naujokų EP narių biografiją bei darbo patirtį. Ypatingas dėmesys buvo skiriamas šių EP narių ankstesnei patirčiai įstatymų leidybos institucijose bei ministerijose. Tyrimo rezultatai parodė, kad lyginant su kitais EP nariais, didelis skaičius naujokų EP narių turi darbo nacionaliniuose parlamentuose patirtį (46,8 %). 23,7 % tyrime dalyvavusių naujokų EP narių yra dirbę nacionalinėse vyriausybėse arba ministerijose. Ir šis skaičius taip pat yra beveik dvigubai didesnis lyginant su atitinkama ankstesnių EP narių profesine patirtimi.⁶⁸

Pagal pokalbių su naujokais EP nariais metu surinktus atsakymus apie EP narių pažiūras, norus bei įsitikinimus, Bale ir Taggart apibūdino 4 idealias naujokų EP narių vaidmenų orientacijas:

- 1) politikos propaguotojas (policy advocate),

⁶⁵ European Parliament decision on the numerical strength of committees No B5-0032/2002, 16 January 2002 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2002-0001+0+DOC+XML+V0//EN&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-11-03; European Parliament decision on the numerical strength of parliamentary committees No B5-0001/99, 21 July 1999 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-1999-0001+0+DOC+XML+V0//EN&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-11-03.

⁶⁶ Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007. P. 129.

⁶⁷ Žr.: Bale T., Taggart P. Finding Their Way: The Socialization of Freshmen MEPs in the European Parliament // <http://aei.pitt.edu/3077/02/EUSA2005FinalTBPT.doc>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.

⁶⁸ Ten pat.

- 2) rinkėjų atstovas (constituency representative),
- 3) Europos pamokslininkas (European evangelist)
- 4) institucionalistas (institutionalist).

Politikos propaguotojas Europos Parlamentą mato kaip sceną, priemonę savo tikslui pasiekti. Būdinga šių narių veiksmo vieta yra komitetai.

Rinkėjų atstovas savo vaidmenį Europos Parlamente supranta kaip savo konkrečių rinkėjų, savo šalies, Europos Parlamento arba Europos Sąjungos institucijų atstovo. Šie EP nariai sėkmę supranta kaip savo rinkėjų interesų atstovavimą. Rinkėjų atstovas stengiasi praleisti daugiau laiko savo rinkiminėse apygardose.

Europos pamokslininkui Europos Parlamentas yra priemonė skleisti Europos integracijos žinią. Šio tipo EP nariai daugiausia dėmesio skiria pan-Europiniams klausimams, kuriems reikalinga plačiausia koalicijų parama.

EP nariai – institucionalistai orientuojasi į instituciją, ir todėl Europos Parlamentas jiems yra ne priemonė tikslui pasiekti, o tikslas savaime.

Tyrimo autoriai T. Bale ir P. Taggart pastebėjo, kad naujokų EP narių profesinė bei politinė patirtis labai įvairi – nuo patyrusių nacionalinių politikų, tokių kaip ministrai pirmininkai, iki politikos naujokų. Tačiau autoriai nerado jokio aiškaus ryšio tarp vaidmenų orientacijos ir EP narių politinės ar profesinės patirties arba EP narių partijos ar tautybės.

Europos Parlamento narių elgesio klausimą taip pat nagrinėjo ir kita grupė Europos Parlamento tyrinėtojų – S. Hix, T. Raunio ir R. Scully. Jie pasiūlė teoriją, kuri galėtų padėti suprasti EP narių politinio elgesio motyvus ir priežastis. Pasak autorių, EP nariai turi įvairiausių galimybių veiklai Europos Parlamente: „dalyvauti, balsuoti, rengti pranešimus, pateikti klausimus, prisijungti prie frakcijų, steigti naujus komitetus, keisti darbo tvarkos taisykles arba tapti komiteto, delegacijos, frakcijos ar paties Europos Parlamento vadovu. Tačiau mes tik pradėdame suprasti, kodėl EP nariai pasirenka vieną, o ne kitą veiksmą“.⁶⁹

Pabandę surūšiuoti pagal EP narių galimą motyvaciją, autoriai išskyrė 3 karjeros tikslus, kurie įtakoja EP narių elgesį:

- 1) pakartotinis išrinkimas (re-election),
- 2) politikos kryptis (policy),
- 3) pareigų siekimas (office).

⁶⁹ Hix S., Raunio T., Scully R. An Institutional Theory of Behaviour in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 1 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%201.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 11.

Remdamiesi skirstymu pagal šiuos 3 karjeros tikslus, autoriai pabandė sumodeliuoti, kaip turėtų veikti EP narys priklausomai nuo jo tikslų. Pavyzdžiui, rinkdamasis komitetą, EP narys, siekiantis pakartotinio išrinkimo, tikėtina, sieks patekti į komitetus, kurių veiklos sritis yra aktuali jo šaliai (rinkėjams). EP narys, kuriam svarbus politikos krypties motyvas, bandys patekti į komitetą, kuris užsiima jam svarbia politikos kryptimi. O EP narys, kurio tikslas – pareigos (office-seeker), prioritetą teiks prestižiškiausiajam komitetui. Jei galėtų pasirinkti, kurias vadovaujančias pareigas užimti, EP narys, siekiantis būti pakartotinai išrinktas, siektų pareigų nacionalinės partijos struktūroje (nacionalinės partijos delegacijoje). EP nariui, teikiančiam pirmenybę politikos kryptį, svarbesnės būtų partijos grupės vadovo, komiteto pirmininko ir ypatingai pranešėjo pareigos. O EP narys, siekiantis pareigų, rinktųsi vadovaujančias Europos Parlamento, o ne partijos grupės pareigas, ir komiteto pirmininko, o ne pranešėjo pareigas. Jei kalbėtume apie pranešimų pasiskirstymą, autorių nuomone, tikėtina, kad „politikos kryptį iškeliantys bei pareigų siekiantys EP nariai mažiau sieks ir gaus pranešimų tam, kad galėtų įtakoti E[uropos] P[arlamento] pozicijas ir įgauti autoritetą komiteto viduje“⁷⁰

Vadovaujančių pareigų komitetuose skyrimą bei vietų komitetuose paskirstymą tyrinėjo V. Mamadouh ir T. Raunio nagrinėdami, kaip frakcijos įtakoja komitetų veiklą.⁷¹ Jų tyrimas rėmėsi trečiojo (1994-1999 m.) ir ketvirtojo (1999-2004 m.) Europos Parlamentų laikotarpiu visų komitetuose parengtų pranešimų analize. Autoriai nagrinėjo pranešimų pasiskirstymą tarp frakcijų ir tarp nacionalinių delegacijų. Pasak V. Mamadouh ir T. Raunio, pranešimų pasiskirstymas Europos Parlamente gana proporcingai atspindi frakcijų ir nacionalinių delegacijų dydį. Be to, tiek vadovaujančių pareigų komitetuose, tiek komiteto narių vietų pasiskirstymas bei pranešimų paskirstymas gali būti vertinami kaip būdas frakcijoms kontroliuoti komitetų veiklą.

Apibendrinant pareigų ir vietų komitetuose pasiskirstymo veiksnius, galima pasakyti, kad vietų komitetuose pasiskirstymui visų pirma svarbus yra pačių EP narių pasirinkimas. EP nario komiteto pasirinkimą gali įtakoti jo noras geriau atstovauti savo rinkėjams, jo specializacija ar komiteto prestižas. Tačiau komitetų narių skaičius yra apibrėžtas ir ne į visų narių pageidavimus frakcijos gali atsižvelgti. Kai kurių autorių nuomone, tokiu atveju nukenčia pirmąją kadenciją Europos Parlamente dirbantys nariai. Pareigų pasiskirstymą be kitų veiksnių lemia ir EP narių siejami tikslai ir motyvai. Priklausomai nuo jų EP nariai

⁷⁰ Hix S., Raunio T., Scully R. An Institutional Theory of Behaviour in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 1 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%201.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 24.

⁷¹ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

renkasi veiklą ir siekia pareigų Parlamente (tame tarpe ir komitetuose). Pareigų ir vietų komitetuose pasiskirstymas, pasak kai kurių tyrinėtojų, gana proporcingai atspindi frakcijų bei nacionalinių delegacijų dydį Europos Parlamente.

1.4. Pranešimų skyrimo tvarka

Vienas iš svarbiausių komitetuose atliekamų darbų – tai Europos Komisijos ir Tarybos pateiktų teisės aktų projektų svarstymas ir pranešimų ar nuomonių rengimas. Europos Parlamentas, gavęs formalų pasiūlymą dėl teisės akto, paskiria už jo nagrinėjimą atsakingą komitetą ir, jei klausimas to reikalauja, vieną ar kelis patariamuosius komitetus. Sprendimą, kuriam komitetui skirti nagrinėti gautą teisės akto pasiūlymą, priima Europos Parlamento Generalinis Vadovybės direktoratas kartu su komitetų sekretoriais. Sprendimus dėl pasiūlymų priskyrimo atitinkamiems komitetams praneša EP Pirmininkas plenarinių sesijų metu. Be pranešimų dėl Komisijos ar Tarybos inicijuotų teisės aktų, EP komitetai gali rengti ir pranešimus savo iniciatyva.⁷² Tokie pranešimai gali būti rengiami dėl klausimų, dėl kurių nebuvo planuota konsultuotis su Europos Parlamentu, dėl EP narių pasiūlytų rezoliucijų ar komiteto pageidavimu. Tačiau prieš rengdamas pranešimą savo iniciatyva, komitetas privalo gauti Pirmininkų sueigos pritarimą.

Europos Parlamente rengiami dviejų tipų pranešimai: su teisės aktų leidyba susiję (legislative) pranešimai ir su teisės aktų leidyba nesusiję (non-legislative) pranešimai.⁷³ Su teisės aktų leidyba susiję pranešimai savo ruožtu gali būti skirstomi pagal procedūrą, kuri yra taikoma konkrečiu atveju, t.y. pritarimo, konsultavimosi, bendradarbiavimo ir bendro sprendimo.

Sutikęs ar nusprendęs rengti pranešimą, komitetas turi išsirinkti pranešėją, kuris turės parengti pranešimą, jei tai – pagrindinis atsakingas komitetas, arba nuomonės rengėją, jei tai – nuomonę rengiantis komitetas. Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės nereglamentuoja pranešėjų skyrimo tvarkos. Ir nors kiekvienas komitetas turi savo vidinių susitarimų, kaip skiriami pranešėjai, tačiau esminiai jų principai nesiskiria.⁷⁴ Priskyrus pranešimo ar nuomonės rengimą komitetui, atitinkamo komiteto grupių koordinatoriai nusprendžia, kiek

⁷² Žr.: Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14. 45 str.

⁷³ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

⁷⁴ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.

įsivaizduojamų taškų yra vertas pranešimas (ar nuomonė). Pranešimai dažniausiai įvertinami 2 arba 3 taškais, o nuomonės – 1 tašku.⁷⁵ Kiekviena frakcija turi tam tikrą taškų skaičių, priklausantį nuo frakcijos dydžio. Įvertinus pranešimą ar nuomonę, grupių koordinatoriai savo frakcijų vardu „derasi“ dėl šio pranešimo ar nuomonės. Galimi įvairūs susitarimo būdai: frakcijos bendru susitarimu nusprendžia, kam atiteks pranešimas, dėl pranešimo varžantis kelioms frakcijoms, pranešimą gali gauti frakcija, mažiausiai išnaudojusi savo tariamų taškų arba viena iš frakcijų nusileidžia kitai su sąlyga, kad jai bus atiduotas kitas panašaus svarbumo pranešimas. Retais atvejais nusprendžiama paskirti 2 pranešėjus.⁷⁶ G. Benedetto, nagrinėjęs pranešėjų sugebėjimų įtaką teisėkūros rezultatams bei pranešimų pasiskirstymą tarp frakcijų, pažymi, kad „pranešimų paskirstymui grupės naudoja konsensuso pagrindu sudarytą metodą, kai komiteto koordinatoriai gali konkuruoti tik pagal didesnę nei konkurentų panaudotą taškų skaičių, tuo tarpu, kai pranešimų paskyrimas frakcijos viduje yra greičiau sąlygojamas savanoriškumo arba kompetencijos, negu kad laukinės konkurencijos su laimėtojais ir pralaimėtojais“⁷⁷.

Atskiros nagrinėjimo vertas klausimas, kaip pranešimą „gavusi“ frakcija skiria pranešėją. Pavyzdžiui, Europos Parlamento nariai, tam tikros srities specialistai (ar jau turėję praktikos rengdami pranešimus panašiais klausimais), dažnai tampa pranešėjais už nedidelį taškų skaičių.⁷⁸ V. Mamadouh ir T. Raunio teigimu, „nors tautybė neturi įtakos [pranešimų] paskyrimo procese, koordinatoriai atsižvelgia į nacionalinės partijos delegacijos dydį frakcijoje“.⁷⁹ Be visų galimų veiksnių, EP narys visų pirma turi pats norėti būti vieno ar kito klausimo pranešėju. Jei vis dėlto „nė vienas EP narys nenori pranešimo, o komitetas jau sutiko jį rengti, tokiu atveju pranešimas gali būti atiduotas už nulį taškų <...>, komiteto pirmininkas gali paskirti save pranešėju arba komitetas gali pasinaudoti supaprastinta procedūra, pavyzdžiui, procedūra be pranešimo“.⁸⁰

Pranešimų paskirstymo klausimą nagrinėjo Michael Kaeding.⁸¹ Kaeding bandė atsakyti į klausimą, kas nulemia pranešėjo paskyrimą. Tyrimui M. Kaeding pasirinko Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetą ketvirtosios Europos Parlamento

⁷⁵ Žr.: Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.

⁷⁶ Ten pat.

⁷⁷ Benedetto G. Rapporteurs as legislative entrepreneurs: the dynamics of codecision procedure in Europe's Parliament // Journal of European Public Policy. 2005, 12:1. P. 67-88. P. 72-73.

⁷⁸ Ten pat.

⁷⁹ Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 13.

⁸⁰ Ten pat.

⁸¹ Žr.: Kaeding M. Rapporteurship Allocation in the European Parliament. Information or Distribution? // European Union Politics. 2004, Volume 5 (3). P. 353-371.

kadencijos laikotarpiu (1994-1999 m.). Tyrimas parodė, kad šio komiteto pranešėjų grupė proporcingai neatspindi viso Parlamento sudėties. Pranešėjų skyrimui Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete įtakos turėjo pranešėjo tautybė (daugiau galimybių būti paskirtam pranešėju turėjo EP nariai iš šalių, kurios labiau rūpinasi aplinkosaugos klausimais, šiuo atveju – „šiaurės šalys“), pranešėjo frakcija (daugiau galimybių būti paskirtam pranešėju turėjo EP nariai, priklausantys EP frakcijoms, kurioms aplinkosaugos klausimai yra tarp svarbesnių, šiuo atveju – Europos vieningųjų kairiųjų jungtinei frakcijai / Šiaurės šalių žalesiems kairiesiems (GUE/NGL), Žaliųjų grupei Europos Parlamente ir Europos liberalų, demokratų ir reformos partijos frakcijai (ELDR)). Taip pat teigiamų rezultatų pranešėjų skyrimui parodė ir EP nario darbo „Europiniame lygmenyje“ patirtis.

Tęsdamas pranešėjų paskirstymo klausimo nagrinėjimą, M. Kaeding analizavo 7 nuolatinį komitetų, kurie 1994-2004 m. parengė didžiąją dalį bendro sprendimo procedūros pranešimų, pranešėjų pasiskirstymą.⁸² Tyrimas patvirtino ankstesnę M. Kaeding hipotezę, kad pranešėjai neatspindi proporcingai Parlamento sudėties (nei pagal nacionalinių delegacijų dydį nei pagal frakcijų dydį). Taip pat Kaeding pastebėjo įdomų dėsningumą pagal pranešėjų tautybes, pagal kurį jis suskirstė šalis į 4 grupes: aktyvias, pasyvias, svyruojančias ir išsiskiriančias. Paaiškėjo, kad minėtu laikotarpiu aktyviausi pranešėjai buvo Vokietijoje ir Olandijoje išrinkti EP nariai, pasyviausi – Prancūzijos, Italijos ir Danijos EP nariai. Didžiosios Britanijos, Ispanijos, Austrijos, Airijos ir Belgijos narių-pranešėjų skaičius svyravo priklausomai nuo laikotarpio ir komiteto, o Suomijos, Švedijos, Portugalijos, Graikijos ir Liuksemburgo EP nariai buvo aktyvūs, tačiau tik kuriame nors viename komitete.

Svarbiausių pranešimų pasiskirstymą tyrinėjo P. Hausemer.⁸³ Jis analizavo pirmosios 1999 m. išrinkto Parlamento kadencijos dalies metu padarytus pranešimus. Hausemer bandė išsiaiškinti, koku būdu yra paskirstomi svarbiausi komitetų pranešimai, ir priėjo išvadą, kad svarbiausių pranešimų paskirstymas priklauso nuo partijų grupių delegacijų dydžio bei kairiųjų-dešiniųjų politikos. Partijų grupių vadovybė savo ruožtu paskirdama pranešimus savo EP nariams siekia didinti partijos grupės susitelkimą (cohesion). Paaiškėjo, kad tokių pastangų pasekmė yra tai, kad didelių nacionalinių delegacijų EP nariai, vadovaujančias pareigas užimantys EP nariai (pvz., komiteto pirmininkai) bei EP nariai, kurių pažiūros nesutampa su didžiosios daugumos, turi mažiau šansų tapti svarbiausių pranešimų pranešėjais nei mažų delegacijų, užimantys eilines pareigas arba savo partijos linijos geriau besilaikantys

⁸² Kaeding M. The World of Committee Reports: Rapporteurship Assignment in the European Parliament // Journal of Legislative Studies. 11:1. P. 82-104.

⁸³ Hausemer P. Participation and Political Competition in Committee Report Allocation // European Union Politics. 2006, Volume 7 (4). P. 505-530.

EP nariai. Autoriaus nuomone, pranešimų paskirstymo partijos grupių viduje neproporcingumas yra susijęs su grupės susitelkimo palaikymu.⁸⁴

Kitas autorius, Bjorn Hoyland, tyrinėdamas 1999 m. išrinkto Parlamento kadencijos metu Komisijos inicijuotus bendro sprendimo pranešimus, patvirtino iškeltą hipotezę, kad tie EP nariai, kurie priklauso partijoms, atstovaujamos Taryboje yra aktyvesni pranešėjai, nei EP nariai, priklausantys partijoms, neturinčioms atstovų Taryboje.⁸⁵ Šį pastebėjimą Hoyland aiškina tuo, kad EP nariams, kurių partijos turi atstovų Taryboje, yra lengviau gauti patikimą informaciją apie „galimus susitarimų rinkinius Taryboje“⁸⁶. Be to, EP nariai, priklausantys valdančiosioms partijoms, laikosi tų pačių politikos preferencijų kaip ir jų ministrai, todėl valdančiosios partijos turi daugiau paskatų rengti pranešimus nei opozicinės partijos.

Taigi, kaip buvo minėta, pranešimų rengimas – tai vienas iš svarbiausių komiteto atliekamų darbų. Generaliniam Vadovybės direktoratui ir komitetų sekretoriatams paskyrus pranešimo rengimą kuriam iš komitetų, frakcijos derasi tarpusavyje dėl pranešimo. Grupių koordinatoriams susitarus, kuri frakcija rengs pranešimą, turi būti paskirtas pranešėjas. Pranešimų paskirstymą nagrinėję autoriai nustatė, kad pranešėjo paskyrimui įtakos gali turėti EP narių profesinė patirtis, darbo „europiniame lygmenyje“ patirtis, priklausymas atitinkamai frakcijai ir netgi EP nario tautybė.

⁸⁴ Hausemer P. Participation and Political Competition in Committee Report Allocation // European Union Politics. 2006, Volume 7 (4). P. 505-530.

⁸⁵ Žr.: Hoyland B. Allocation of Codecision Reports in the Fifth European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 30-50.

⁸⁶ Ten pat. P. 45.

2. EUROPOS PARLAMENTO NARIO DARBO PATIRTIES EUROPOS PARLAMENTE KLAUSIMAS

Europos Parlamentas pasižymi labai didele parlamentarų kaita. Per kiekvienus EP rinkimus vidutiniškai pasikeičia apie pusė EP narių. Palyginimui, 1989 m. išrinktame Parlamente kitai kadencijai liko 51,3 % „senųjų“ narių, 1994 m. išrinktame Parlamente – 42,5 %, 1999 m. – 45,7 % išrinktų narių liko eiti pareigas Europos Parlamente.⁸⁷

2004 m. išrinktas šeštasis Europos Parlamentas yra ypatingas tuo, kad po 2004 m. ES plėtros prie 15 ES šalių prisijungė iš karto net 10 naujų šalių. Kaip jau minėjome, EP narių kaita per rinkimus Europos Parlamente ir įprastai būdavo didelė; šiame Parlamente vien naujai įstojusiose šalyse išrinktų EP narių buvo 162 iš 732 išrinktų EP narių, t.y. 22,1 % iš 2004 m. išrinktų EP narių sudarė „naujosiose“ ES šalyse išrinkti nariai, o 77,9 % buvo iš „senųjų“ šalių.⁸⁸

Reikia pažymėti, kad dalis „naujosiose“ šalyse išrinktų narių jau buvo turėję tam tikros patirties Europos Parlamente. 28 % „naujųjų“ šalių išrinktų narių turėjo vienos (2004 m. gegužės mėnesio) sesijos patirtį buvimo EP nariais (nuo įstojimo į ES iki EP rinkimų). Kita dalis EP narių iš „naujųjų“ ES šalių yra buvę nariais stebėtojais Europos Parlamente iki 2004 m. ES plėtros. Tačiau dėl trumpo tarnybos laikotarpio (1 sesijos) bei dėl nario stebėtojo statuso ypatybių (narys stebėtojas neturi balsavimo teisės nei sesijos metu, nei komiteto posėdžių balsavimuose, neturi teisės pasisakyti plenarinės sesijos metu) savo darbe šios darbo Europos Parlamente patirties neskaičiuosime ir tokius narius traktuosime kaip pirmą kartą į EP išrinktus narius.

Tuo tarpu iš „senųjų“ šalių 2004 m. išrinktų EP narių 54 % narių buvo išrinkti pakartotinai ir 46 % - naujai išrinkti nariai.⁸⁹ Tokiu būdu, iš viso 2004 m. išrinktame Europos Parlamente apie 58 % visų narių sudarė pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai ir tik 42 % - pakartotinai išrinkti jau buvę EP nariai.

Kaip pastebi Corbett ir kt.,⁹⁰ galima pamatyti ryšį tarp EP narių darbo Europos Parlamente trukmės bei EP narių tautybės. Pavyzdžiui, Vokietijos ir Didžiosios Britanijos nacionalinėse delegacijose EP narių kaita yra mažiausia, tarp šių šalių narių yra daug narių, dirbančių Europos Parlamente ilgą laiką. Tuo tarpu Italijos ir Prancūzijos nacionalinės

⁸⁷ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.

⁸⁸ Ten pat.

⁸⁹ Ten pat.

⁹⁰ Ten pat.

delegacijos pasižymi labai didele EP narių kaita ir trumpu EP narių tarnybos Europos Parlamente laiku.

Nors ne vienas iš Europos Parlamento tyrinėtojų savo darbuose minėjo EP narių darbo stažo (seniority) Europos Parlamente klausimą, išsamiau šis klausimas nebuvo nagrinėtas.

Corbett ir kt. apie darbo EP patirties reikšmę užsimena kalbėdami apie komitetų pirmininkų skyrimą. Pasak autorių, „priešingai nei JAV Kongrese, [Europos] Parlamente darbo [Parlamente] stažas neturi didelės įtakos“.⁹¹

Su dauguma nuomonių, kad EP narių darbo stažas Europos Parlamente yra nereikšmingas faktorius, nesutinka G. McElroy. Nagrinėdama Europos Parlamento komitetus ryšyje su partijų susitelkimu, ji pastebi, kad "nėra aišku, ar EP nario darbo stažas yra norma Europos Parlamente".⁹² Tačiau, jos nuomone, atlikti interviu su EP nariais parodė, kad darbo Europos Parlamente stažas "gali įtakoti paskyrimo [į komitetus] procesą".⁹³ Taip pat jos teigimu, interviu su partijų lyderiais įrodo, kad į populiarius komitetus (pvz., Užsienio reikalų, Teisės reikalų komitetus) patenka daug daugiau EP narių, jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties, negu kad į mažiau populiarius komitetus (pvz., Kultūros ir švietimo ar Regioninės plėtros komitetus).⁹⁴

Darbo stažą kaip vieną iš veiksnių, lemiančių vietų pasiskirstymą komitetuose nurodo J. McCormick, sakydamas, kad "vietos komitetuose yra paskirstomos pagal frakcijų balansą, darbo stažą ir nacionalinius interesus".⁹⁵

Kiti tyrinėtojai - V. Mamadouh ir T. Raunio - nustatė ryšį tarp parengtų pranešimų skaičiaus ir EP narių darbo Europos Parlamente patirties. Autorių nuomone, skirtumas tarp pranešimų skaičiaus nėra labai didelis, tačiau vis dėlto pastebi, kad "atstovai savo pirmos kadencijos metu parengė santykinai nedaug pranešimų <...>, EP nariai savo antrosios arba trečiosios kadencijos metu buvo produktyviausi, tuo tarpu, kai didžiausią stažą turintys <...> buvo kiek mažiau produktyvūs".⁹⁶

Kaip matome, Europos Parlamento narių kaita įprastai būdavo labai didelė, - po rinkimų tik apie pusė ankstesnio Europos Parlamento narių būdavo išrenkami pakartotinai. Šeštajame Europos Parlamente prie šios tendencijos dar prisidėjo 2004 m. ES plėtra,

⁹¹ Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. *The European Parliament*. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007. P. 130.

⁹² McElroy G. *Committees and Party Cohesion in the European Parliament* // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27. P. 22.

⁹³ Ten pat.

⁹⁴ McElroy G. *Committee Representation in the European Parliament* // *European Union Politics*. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.

⁹⁵ McCormick J. *Understanding the European Union*. - Palgrave, 1999. P. 103.

⁹⁶ Mamadouh V., Raunio T. *The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation* // *Journal of Common Market Studies*. 2003, Volume 41, No 2. P. 335-351. P. 348.

kai į Europos Sąjungą įstojo iškart 10 naujų šalių narių. Tokiu būdu, 2004 m. išrinktame Europos Parlamente net 58 % visų narių buvo „nauji“ EP nariai. Ne visi autoriai, tyrinėję darbo organizavimą Europos Parlamente sutaria dėl klausimo, ar yra svarbus EP narių stažas Europos Parlamente. Vienų autorių nuomone, jis neturi didelės įtakos, kitų autorių nuomone, EP narių stažas Europos Parlamente gali įtakoti paskyrimus į komitetus bei pranešimų paskirstymą.

3. DARBO EUROPOS PARLAMENTE PATIRTIES ĮTAKA PAREIGŲ PASISKIRSTYMOUI KOMITETUOSE

3.1. Tyrimo medžiaga

Mūsų tyrimui buvo surinkti duomenys apie visus šeštosios Europos Parlamento kadencijos (2004-2009 m.) narius. Šie duomenys apima tokią informaciją:

- 1) EP nario vardas, pavardė,
- 2) šalis, kurioje buvo išrinktas EP narys,
- 3) frakcija, kuriai priklauso EP narys,
- 4) EP nario išrinkimo į Europos Parlamentą metai (arba jei jis (ji) buvo išrinktas (-a) pakartotinai po pertraukos, metai, kuriais jis buvo išrinktas (-a)),
- 5) patikslinta darbo Europos Parlamente pradžios arba pabaigos data, jei EP narys pradėjo darbą vėliau nei iškart po 2004 m. rinkimų arba jei EP narys pasitraukė iš EP anksčiau nei iki tyrimo laikotarpio pabaigos – 2008 m. rugsėjo pabaigos),
- 6) EP nario užimamos vadovaujančios pareigos Europos Parlamente arba frakcijoje,
- 7) EP nario dalyvavimas nuolatinuose komitetuose,
- 8) EP nario komitetuose užimamos pareigos,
- 9) parengtų pranešimų skaičius komitetuose.

Pagrindiniai duomenys apie EP narius buvo surinkti pagal oficialiame Europos Parlamento tinklalapyje www.europarl.europa.eu skelbiamą informaciją. Kai kuriai informacijai papildyti ar patikslinti taip pat buvo naudojamos EP narių asmeninėse interneto svetainėse skelbiama informacija.

EP narių sąrašas, šalis, kurioje narys buvo išrinktas bei frakcija⁹⁷, kuriai jis priklauso, buvo atrinkti pagal Europos Parlamento tinklalapio skiltyje *Jūsų EP nariai (Žinynas)*⁹⁸ skelbiamą informaciją.

Kadangi mūsų tyrimas yra skirtas išsiaiškinti, kaip susiję EP nario darbo Europos Parlamente patirtis ir jo užimamos pareigos, labai svarbu buvo tiksliai nustatyti EP nario išrinkimo į EP datą. Šios informacijos ieškojome prie EP tinklalapyje, skiltyje *Jūsų EP nariai (Žinynas, Informacija apie nari)* skelbiamos EP narių biografijos. Tačiau ne prie visų narių biografijos buvo nurodyta darbo EP patirtis arba pradžia, todėl trūkstamai informacijai apie

⁹⁷ EP narių išsidėstymas pagal frakcijas pateikiamas darbo gale, 1 priede.

⁹⁸ <http://www.europarl.europa.eu/members/expert.do?language=LT>.

kai kurių EP narių darbo Europos Parlamente patirtį surasti bei esamai informacijai sutikslinti taip pat naudojamos EP tinklalapyje, skiltyje *Jūsų EP nariai (Archyvas)*⁹⁹ skelbiama informacija apie visų ankstesnių penkių EP kadencijų (nuo 1979 m. iki 2004 m.) narius. Taip pat informacijos apie kai kurių EP narių darbo patirtį Europos Parlamente sutikslinimui naudojamos asmeninėse EP narių interneto svetainėse skelbiama informacija.

Ne visi EP nariai, išrinkti šeštojoje Europos Parlamento kadencijoje, pradėjo darbą Europos Parlamente tuo pačiu metu. Taip pat ne visi išrinkti EP nariai liko Europos Parlamente iki mūsų tiriamo laikotarpio pabaigos – 2008 m. rugsėjo mėnesio pabaigos. Priežastys tam galėjo būti įvairios: EP narių išrinkimas į valdančiąsias pareigas savo šalyje, mirtis ir kt. Kadangi visą tyrimo laiką tarnavusių EP narių ir tik didesnę ar mažesnę dalį to paties laikotarpio tarnavusių EP narių duomenys ne visada gali būti traktuojami vienodai, prie informacijos apie ne pilną tyrimo laiką tarnavusius EP narius papildėme patikslinta jų darbo Europos Parlamente pradžios arba pabaigos data. Informaciją apie šių narių darbo EP pradžią arba pabaigą atrinkome pagal EP tinklalapyje, skiltyje *Jūsų EP nariai (Žinynas, Pradedantys/baigiantys kadenciją nariai)*¹⁰⁰ skelbiamą informaciją.

Kadangi EP nariai, užimantys vadovaujančias pareigas Europos Parlamente (Europos Parlamento Pirmininko, Pirmininko pavaduotojų, kvestorių, delegacijų pirmininkai) arba frakcijoje (pirmininko, pirmininko pavaduotojų), dažnai yra mažiau aktyvūs komitetų veikloje, atskiroje skiltyje pažymėjome, jei EP narys užima kokias nors iš vadovaujančių pareigų. Duomenys apie EP narių užimamas vadovaujančias pareigas buvo atrinkti pagal informaciją, skelbiamą EP tinklalapyje, skiltyse *Jūsų EP nariai (Žinynas, Frakcijos)*¹⁰¹, *Jūsų EP nariai (Žinynas, Delegacijos)*¹⁰², *Jūsų EP nariai (Žinynas, Kiti organai)*¹⁰³ bei pagal Narių sąrašus.¹⁰⁴

Informacija apie EP narių dalyvavimą komitetų veikloje buvo atrinkta pagal Europos Parlamento posėdžių, kurių metu buvo patvirtinti EP narių paskyrimai į nuolatinius komitetus, protokolus¹⁰⁵, Narių sąrašus¹⁰⁶ bei EP tinklalapyje, skiltyje *Jūsų EP nariai (Žinynas, Informacija apie nari)* skelbiamą informaciją. Apie kiekvieną EP narį buvo surinkta informacija, kokiam iš 20 Europos Parlamento nuolatinė komitetų jis priklauso, ir kokias

⁹⁹ <http://www.europarl.europa.eu/members/archive.do?language=LT>.

¹⁰⁰ <http://www.europarl.europa.eu/members/expert/inOut.do?language=LT>.

¹⁰¹ <http://www.europarl.europa.eu/members/expert/politicalBodies.do?language=LT>.

¹⁰² <http://www.europarl.europa.eu/members/expert/delegations.do?language=LT>.

¹⁰³ <http://www.europarl.europa.eu/members/expert/otherBodies.do?language=LT>.

¹⁰⁴ Europos Parlamentas (2004). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office; Europos Parlamentas (2007). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office.

¹⁰⁵ Europos Parlamento 2004 m. liepos 21 d. posėdžio protokolas Nr. P6_PV(2004)07-21 // Europos Sąjungos oficialusis leidinys. 2005, Nr. C103 E; Europos Parlamento 2007 m. sausio 31 d. posėdžio protokolas // Europos Sąjungos oficialusis leidinys. 2007, Nr. C250 E.

¹⁰⁶ Europos Parlamentas (2004). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office; Europos Parlamentas (2007). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office.

pareigas kuriame komitete užima. Tarp galimų pareigų išskiriamos komiteto pirmininko, komiteto pirmininko pavaduotojų, komiteto nario arba komiteto pavaduojančio nario. Informacija apie EP narių užimamas komiteto pirmininko pareigas EP nuolatinuose komitetuose taip pat buvo sutikrinta su R. Corbett, F. Jacobs ir M. Shackleton¹⁰⁷ parengtą Europos Parlamento nuolatinių komitetų pirmininkų nuo 1979 m. iki 2007 m. išrinktuose Parlamentuose sąrašą.

Prie kiekvieno komiteto, kuriam priklauso atitinkamas narys, taip pat buvo surinkta informacija, apie tame komitete EP nario parengtų pranešimų skaičių. Ši informacija surinkta pagal EP tinklalapyje, skiltyje *Jūsų EP nariai (Žinynas, Informacija apie nari)* skelbiamą informaciją. Kadangi mūsų tyrimo laikotarpis ribojasi 2008 m. rugsėjo mėnesiu, tai ir EP narių parengtų pranešimų skaičius nurodytas šiai datai. Suprantama, kad kadangi tiriamas laikotarpis apima nepilną kadenciją, negalėsime padaryti galutinių išvadų apie šios kadencijos laikotarpiu EP narių parengtus pranešimus. Tačiau, manome, kad turima informacija leis pastebėti bendras tendencijas ir nuspėti galimą bendrą pranešimų pasiskirstymą tarp šeštosios kadencijos Europos Parlamento narių.

3.2. Vietų komitetuose pasiskirstymas

EP narius į nuolatinius komitetus skiria frakcijos, atsižvelgdamos į eilę veiksnių: į savo frakcijos narių pageidavimus, profesinę patirtį, lojalumą, frakcijos nacionalinių delegacijų dydį ir pan. Tačiau, kaip jau minėjome 1 skyriuje, ne visų EP narių pageidavimus pavyksta patenkinti. Šiame skyriuje pabandysime patikrinti pirmąją hipotezę, kuri teigė, kad *populiariausiuose komitetuose pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų narių bus mažiau nei EP narių, jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties (H1)*.

Prieš tikrindami hipotezę, turime apsibrėžti, kokius komitetus laikysime populiariausiais. Kadangi atskiro tyrimo, padedančio nustatyti Europos Parlamento komitetų populiarumą tarp EP narių, šiame darbe nedarėme, vadovausimės turima informacija, t.y. kitų autorių apibrėžtais komitetų populiarumo kriterijais bei sąrašais, bei tam tikrais pačių komitetų bruožais.

Europos Parlamento komitetai nėra lygiaverčiai savo įtakingumu bei prestižu.¹⁰⁸ Be to, šios komitetų savybės taip pat kito su Europos Parlamento galių didėjimu atskirose srityse. Pavyzdžiui, įvedus bendro sprendimo procedūrą, iki 1999 m., beveik 80 % klausimų, kuriems

¹⁰⁷ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.

¹⁰⁸ Ten pat.

taikoma ši procedūra, teko trims iš dvidešimties nuolatinų komitetų – Aplinkos, visuomenės sveikatos ir vartotojų politikos, Ekonomikos reikalų ir monetarinės politikos bei Teisės reikalų ir vidaus rinkos komitetams.¹⁰⁹

Iš kitos pusės, Užsienio reikalų srityje Europos Parlamentas beveik neturi oficialių galių, tačiau, nepaisant to, Europos Parlamento Užsienio reikalų komitetas ilgą laiką pasižymi dideliu populiarumu ir prestižu tarp EP narių. Tai gali būti paaiškinama tuo, kad šiame komitete tradiciškai dalyvauja daug žymių asmenybių.¹¹⁰

Tačiau taip pat yra ir komitetų, turinčių mažesnes galias. Įprastai tokie komitetai turi ir mažesnę narių skaičių. Taigi, galima sakyti, kad komiteto dydis dalinai atspindi komiteto įtakingumą ir galingumą Europos Parlamente. Tai leidžia suformuluoti antrąją ir trečiąją mūsų darbo hipotezes, spėjant, kad *didesnę paklausą tarp EP narių turintys (populiariausi) komitetai turės nustatytą didesnę komiteto narių skaičių (H2)* bei kad *didžiausių narių skaičių turinčiuose komitetuose bus daugiau EP narių, jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties (H3)*.

Be to, kaip jau minėjome, komitetai gali būti skirstomi į su teisės aktų leidyba susijusius (legislative) ir su teisės aktų leidyba nesusijusius (non-legislative). Pavyzdžiui, penktajame Parlamente (1999-2004 m.) iš 17 tuo metu veikusių nuolatinų EP komitetų 13 komitetų buvo su teisės aktų leidyba susiję ir 4 – su teisės aktų leidyba nesusiję (Peticijų, Užsienio reikalų, Konstitucinių reikalų ir Moterų teisių ir lygių galimybių komitetai).¹¹¹

Vadovaujantis antrąją hipoteze, t.y. sprendžiant pagal narių skaičių komitetuose, nuolatiniai komitetai 2004 m. Europos Parlamente pagal populiarumą tarp EP narių turėtų išsidėstyti tokia tvarka:

1. Užsienio reikalų komitetas,
2. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komitetas,
3. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas,
4. Transporto ir turizmo komitetas,
5. Regioninės plėtros komitetas,
6. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas,
7. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas,
8. Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas,

¹⁰⁹ Žr.: European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

¹¹⁰ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. Third edition. - London: Cartermill Publishing, 1995.

¹¹¹ Žr.: European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.

9. Biudžeto komitetas,
10. Žemės ūkio komitetas,
11. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas,
12. Žuvininkystės komitetas,
13. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas,
14. Kultūros ir švietimo komitetas,
15. Biudžeto kontrolės komitetas,
16. Vystymosi komitetas,
17. Tarptautinės prekybos komitetas,
18. Konstitucinių reikalų komitetas,
19. Teisės reikalų komitetas,
20. Peticijų komitetas.

Atitinkamai, po komitetų peržiūrėjimo ir patvirtinimo 2007 metų pradžioje, praėjus 2,5 metų nuo Parlamento kadencijos pradžios, pagal iškeltą antrąją hipotezę, pagal populiarumą tarp EP narių komitetai turėtų išsidėstyti taip:

1. Užsienio reikalų komitetas,
2. Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komitetas,
3. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas,
4. Regioninės plėtros komitetas,
5. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas,
6. Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas,
7. Transporto ir turizmo komitetas,
8. Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas,
9. Biudžeto komitetas,
10. Žemės ūkio komitetas,
11. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas,
12. Žuvininkystės komitetas,
13. Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas,
14. Biudžeto kontrolės komitetas,
15. Peticijų komitetas,
16. Kultūros ir švietimo komitetas,
17. Vystymosi komitetas,
18. Tarptautinės prekybos komitetas,
19. Konstitucinių reikalų komitetas,
20. Teisės reikalų komitetas.

Tokiu būdu, apibendrinę gautus rezultatus, galime daryti prielaidą, kad daugiausiai EP narių, tiek 2004 m., tiek ir 2007 m., rinkęsi narystę šiuose komitetuose:

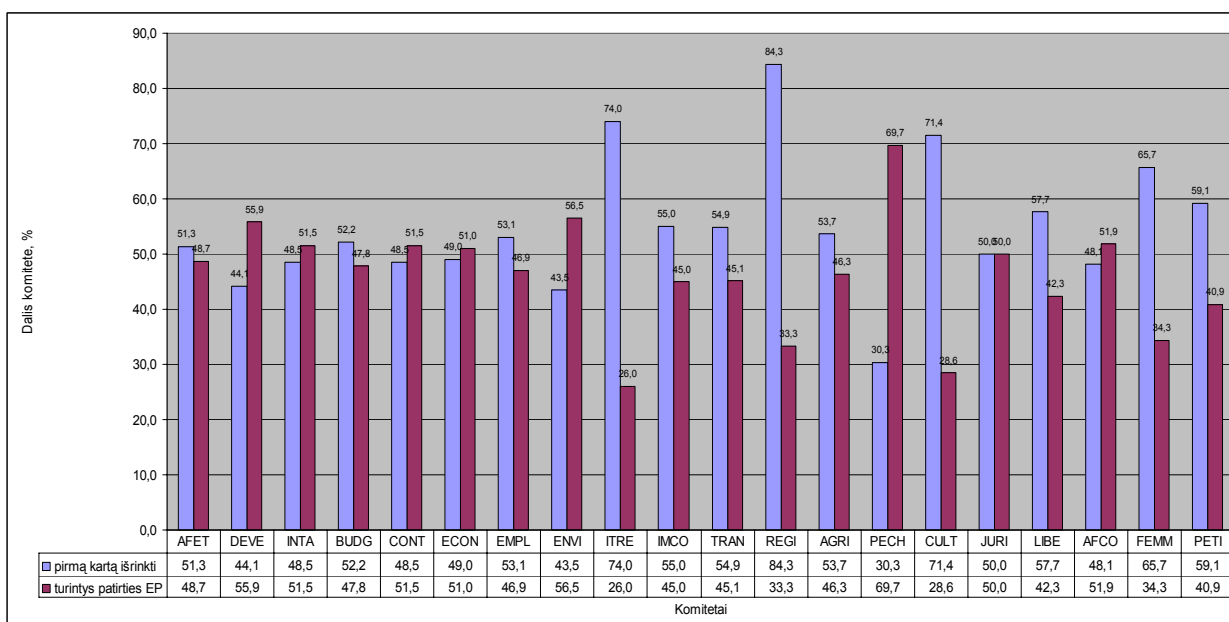
- Užsienio reikalų komitete,
- Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komitete,
- Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete.

Atitinkamai, galime įtarti, kad kai kuriuos išvardintus komitetus rinkęsi mažesnis skaičius EP narių arba kiti nariai šiuos komitetus rinkęsi kaip papildomus prie savo pagrindinio pasirinkimo komiteto. Prie tokių komitetų priskirtume:

- Vystymosi komitetą,
- Tarptautinės prekybos komitetą,
- Konstitucinių reikalų komitetą,
- Teisės reikalų komitetą,
- Peticijų komitetą.

Apibendrinę informaciją apie EP narių pasiskirstymą komitetuose 2004 m., gavome rezultatus, kurie pavaizduoti 1 diagramoje:

1 diagrama. Pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turinčių patirties Europos Parlamente narių santykis komitetuose 2004 m.¹¹²

¹¹² Komitetų pavadinimų trumpinių paaiškinimą žiūrėkite 1 lentelėje.

Palyginę vietų komitetuose pasiskirstymą 2004 metais tarp pirmą kartą į EP išrinktų ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties EP narių, galime komitetus suskirstyti į 3 grupes:

- 1) komitetai, kuriuose daugumą sudaro EP nariai, turintys darbo Europos Parlamente patirties,
- 2) komitetai, kuriuose daugumą sudaro EP nariai, į Europos Parlamentą išrinkti pirmą kartą,
- 3) komitetai, kuriuose tiek pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti, tiek jau turintys darbo Europos Parlamente patirties EP nariai sudaro tokią pačią narių komitetuose dalį arba šis skirtumas nėra labai ryškus.

Tokiu būdu, pirmojoje grupėje visų pirma atsiduria Žuvininkystės komitetas; jame net 69,7 % sudaro EP nariai, jau turintys darbo Europos Parlamente patirties. Prie šios grupės taip pat galėtume priskirti Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos bei Vystymosi komitetus, kuriuose EP nariai, turintys darbo Europos Parlamente patirties, sudaro atitinkamai 56,5 % ir 55,9 % visų komiteto narių.

Antroje grupėje labai ryškiai išsiskiria Regioninės plėtros komitetas, kuriame pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti EP nariai sudaro net 84,3 % visų komiteto narių. Taip pat didelis naujokų EP narių procentas yra ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (74 %) bei Kultūros ir švietimo (71,4 %) komitetuose. Prie antros grupės priskirsime ir Moterų teisių ir lyčių lygybės, Peticijų bei Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitetus, kuriuose pirmą kartą į EP išrinkti nariai atitinkamai sudaro 65,7 %, 59,1 % ir 57,7 % visų komiteto narių.

Į trečiąją grupę priskirsime komitetus, kuriuose santykis tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirtį EP narių komitetuose ne didesnis nei 10 %. Šioje grupėje reikėtų išskirti Teisės reikalų komitetą, kuriame vieninteliame yra vienodas skaičius naujokų ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirtį EP narių.

Tačiau, kaip buvo minėta antroje darbo dalyje, 2004 metais išrinktame Europos Parlamente pirmą kartą į EP išrinkti nariai sudarė 58 %, o EP nariai, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties, 42 %. Todėl ir vertinant vietų komitetuose pasiskirstymą reikėtų atsižvelgti į šį santykį. Įvertinus šį santykį tarp EP narių turėjusių ar neturėjusių darbo Europos Parlamente patirties, paaiškėjo, kad tik penkiuose iš dvidešimties komitetų pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai sudaro didesniąją komiteto narių dalį. Tai:

- Regioninės plėtros,
- Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos,

- Kultūros,
- Moterų teisių ir lyčių lygybės,
- Peticijų komitetai.

Visuose likusiuose komitetuose pagal narių skaičių pirmavo jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai.

Taigi, galime sakyti, kad mūsų trečioji hipotezė, teigianti, kad didžiausią narių skaičių turinčiuose komitetuose bus daugiau EP narių, jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties, pasitvirtino: iš tiesų, komitetuose, turinčiuose daugiausiai narių (t.y., Užsienio reikalų, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos bei Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetuose), 2004 m. didesniąją dalį sudarė EP nariai, kurie į Europos Parlamentą buvo išrinkti nebe pirmą kartą. Tačiau turime pastebėti, kad Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete ši skirtumas yra labai nežymus - tik 0,3 %.

Be to, būtina pažymėti, kad 2 iš 5 komitetų, kuriuose pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai sudarė daugumą, turėtų būti priskiriami prie didesnių komitetų, t.y. Regioninės plėtros ir Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetai. Vadinasi šių komitetų atvejai paneigia mūsų trečiąją hipotezę.

Tokiu pačiu principu patikrinsime ir EP narių pasiskirstymą komitetuose po komitetų peržiūrėjimo 2007 metų pradžioje. Kaip pastebėjo Corbett ir kt., didelė komitetų narių kaita pasireiškia ne tik lyginant komitetų narių pasikeitimą po Europos Parlamento rinkimų. Tai būdinga ir komitetų pergrupavimui praėjus 2,5 metų nuo Europos Parlamento kadencijos pradžios.¹¹³ Pavyzdžiui, trečiojo Europos Parlamento (1989-1994 m.) kadencijos viduryje, po komitetų pergrupavimo, beveik trečdalis naujai patvirtintų komitetų narių buvo nauji komitetų nariai.¹¹⁴ Tačiau, kaip pastebi Corbett ir kt., 2004 m. išrinkto Parlamento Kultūros komitete beveik trečdalis narių yra buvę tikrieji arba pavaduojantys šio komiteto nariai nuo 1999 metų, ir ši tendencija gali būti pastebima dar keliuose kituose komitetuose. Tai galėtų reikšti, kad didėjant Europos Parlamento galioms, atsiranda poreikis EP narių, turinčių tam tikrą profesinę patirtį.¹¹⁵

2007-aisiais metais prie Europos Parlamento prisijungė naujųjų ES šalių - Bulgarijos ir Rumunijos - išrinkti EP nariai. Kadangi šiems naujiems EP nariams taip pat turėtų būti suteikta galimybė dalyvauti komitetų veikloje, be to, prisijungus 53 (18 Bulgarijos ir 35 Rumunijos) pirmą kartą išrinktiems nariams pasikeičia bendras santykis Europos Parlamente tarp pirmą kartą išrinktų EP narių ir narių, jau turėjusių darbo Europos Parlamente

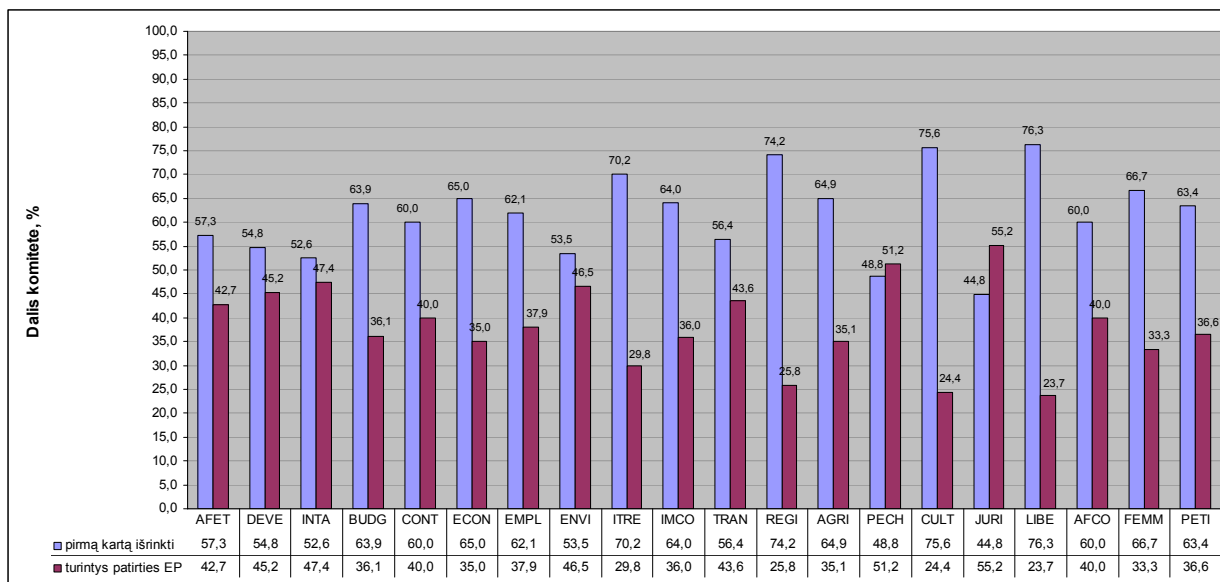
¹¹³ Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. third edition. - London: Cartermill Publishing, 1995.

¹¹⁴ Ten pat.

¹¹⁵ Ten pat.

patirties (net 61 % visų EP narių sudaro pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai), galime tikėtis pasikeitimų ir vietų komitetuose pasiskirstyme. Situacija po 2007 metų komitetų peržiūrėjimo pavaizduota 2 diagramoje:

2 diagrama. Pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turinčių patirties Europos Parlamente narių santykis komitetuose 2007 m.¹¹⁶

Šiuo atveju skirstyti komitetų pagal tai, kiek komiteto narių yra išrinkti į Europos Parlamentą pirmą kartą, o kiek jau yra turėję darbo Europos Parlamente patirties, nėra tikslinga, kadangi tik dviejuose komitetuose - Teisės reikalų ir Žuvininkystės - EP narių naujokų skaičius yra mažesnis nei jų kolegų, jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties. Tačiau ir šis skirtumas nėra didelis: Teisės reikalų komitete "senųjų" EP narių yra 10,3 %, o Žuvininkystės komitete - tik 2,4 % procento daugiau nei naujokų EP narių. Visuose kituose komitetuose didžiąją dalį sudaro pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai. Didžiausias skirtumas yra Piliečių teisių, Kultūros ir švietimo bei Regioninės plėtros komitetuose, kur naujokai EP nariai sudaro atitinkamai 76,3 %, 75,6 % ir 74,2 % visų komiteto narių.

Tačiau ir šiuo nagrinėjamu laikotarpiu reikia atsižvelgti į bendrą santykį tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties EP narių. Kaip jau minėjome, 2007 metais, po Bulgarijos ir Rumunijos atstovų prisijungimo, pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai sudarė jau 61 %, o EP nariai, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties, - 39 %.

¹¹⁶ Komitetų pavadinimų trumpinių paaiškinimą žiūrėkite 1 lentelėje.

Įvertinę šį santykį, matome, kad pirmą kartą į EP išrinkti nariai sudaro didesniąją komiteto narių dalį 11-oje komitetų:

- Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų,
- Kultūros,
- Regioninės plėtros,
- Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos,
- Moterų teisių ir lyčių lygybės,
- Ekonomikos ir pinigų politikos, žemės ūkio,
- Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos,
- Biudžeto,
- Peticijų,
- Užimtumo ir socialinių reikalų komitetuose.

Išanalizavę gautus duomenis, matome, kad mūsų trečioji hipotezė (kad didžiausią narių skaičių turinčiuose komitetuose bus daugiau EP narių, jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties) pasitvirtino tik iš dalies. Du didžiausi narių skaičiumi komitetai - Užsienio reikalų ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos - atitiko hipotezę, kad juose turėtų būti daugiau EP narių, dirbančių Europos Parlamente nebe pirmą kadenciją. Tačiau kaip paaiškėjo, kituose didesniuose komitetuose didesniąją komiteto narių dalį sudarė pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai.

Taigi, išnagrinėjus vietų komitetuose pasiskirstymą tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties narių, paaiškėjo, kad tiek 2004 m., EP kadencijos pradžioje, tiek 2007 m., po komitetų pergrupavimo, dviejuose didžiausiuose komitetuose (Užsienio reikalų ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos) didesniąją dalį sudarė EP nariai, anksčiau jau turėję darbo Europos Parlamente patirties. Tačiau yra ir tokių komitetų, kurie dėl didelio savo narių skaičiaus galėtų būti nuspėjami kaip esantys vieni iš populiariesnių tarp EP narių, tačiau didesnę komiteto narių dalį juose nebūtinai sudaro EP nariai, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties. Todėl galima sakyti, kad mūsų hipotezė, spėjanti, kad populiariausiuose komitetuose pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų narių bus mažiau nei EP narių, jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties, pasitvirtino iš dalies.

3.3. Vadovaujančių pareigų pasiskirstymas komitetuose

Komitetų pirmininkai. Kaip jau buvo minėta, komitetų pirmininkai yra vieni iš įtakingiausių veikėjų komiteto veikloje. Norėdami išsiaiškinti, kaip šeštosios kadencijos Europos Parlamento narių užimamos komitetų pirmininkų pareigos pasiskirsto tarp pirmą kartą į EP išrinktų ir jau turinčių darbo patirties Europos Parlamente narių, patikrinsime 2004 m., po EP rinkimų, ir 2007 m. pradžios, po komitetų pergrupavimo, paskirtų komitetų pirmininkų sąrašą, atsižvelgdami į jų ankstesnės darbo patirties Europos Parlamente turėjimą arba neturėjimą.

Peržiūrėjus komitetų pirmininkų sąrašą, paaiškėjo, kad pirmojoje 2004 m. išrinkto Europos Parlamento kadencijos pusėje iš paskirtų komitetų pirmininkų didžiąją dalį sudarė nebe pirmą kadenciją Europos Parlamente dirbantys nariai.

3 lentelėje pirmą kartą į EP išrinktus narius sutartinai pažymėjome „0“, o jau turinčius darbo Europos Parlamente patirtį narius – „1“:

3 lentelė. Išrinktų komitetų pirmininkų sąrašas pagal ankstesnės darbo patirties Europos Parlamente turėjimą arba neturėjimą

Nuolatinis komitetas	Komiteto pirmininko darbo EP patirtis	
	2004	2007
Užsienio reikalų komitetas	1	0
Vystymosi komitetas	1	0
Tarptautinės prekybos komitetas	1	1
Biudžeto komitetas	0	1
Biudžeto kontrolės komitetas	0	1
Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas	1	1
Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas	0	1
Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas	1	0
Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas	1	1
Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas	1, 1	1
Transporto ir turizmo komitetas	1	1
Regioninės plėtros komitetas	1	1
Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas	1	1
Žuvininkystės komitetas	1	1
Kultūros ir švietimo komitetas	0	1
Teisės reikalų komitetas	1	1
Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas	1	1
Konstitucinių reikalų komitetas	1	1
Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas	0	0
Peticijų komitetas	0	0

Pirmą kartą į EP išrinktas narys = 0

Antrą (arba daugiau) kartą į EP išrinktas narys = 1

Kaip matome, iš 20 komitetų 14 komitetų pirmininkų (70 %) jau buvo turėję darbo Europos Parlamente patirtį ir 6 pirmininkai (30 %) buvo pirmą kartą į EP išrinkti nariai. „Naujokams“ buvo patikėti: Biudžeto, Biudžeto kontrolės, Užimtumo ir socialinių reikalų, Kultūros ir švietimo, Moterų teisių bei lyčių lygybės bei Peticijų komitetai. Vieno komiteto (Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos) pirmininkas keitėsi, tačiau abu komiteto pirmininkai buvo EP nariai, turintys darbo Europos Parlamente patirtį.

Peržiūrėję 2007 m. komitetų pirmininkų sąrašą, matome, kad po komitetų pergrupavimo pasikeitė 9 komitetų pirmininkai, tačiau pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų narių ir darbo EP patirtį jau turinčių EP narių santykis išliko toks pat - 14 ir 6. Šįkart „naujokams“ buvo patikėti: Užsienio reikalų, Vystymosi, Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetai bei nepasikeitę liko Kultūros ir švietimo, Moterų teisių ir lyčių lygybės ir Peticijų komitetų pirmininkai. Per darbe tiriamą laikotarpį nuo 2007 m. pasikeitė dviejų komitetų – Kultūros ir švietimo bei Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų – pirmininkai, tačiau kaip ir pirmosios nagrinėjamos Europos Parlamento kadencijos dalies atveju, pirmajam komitetui išrinkti pirmininkai abu buvo „naujokai“, o antrojo komiteto atveju – abu pirmininkai buvo EP nariai, turėję darbo Europos Parlamente patirtį.

Kadangi komitetų pirmininkų vietas Europos Parlamento frakcijos pasidalina tarpusavyje, taip pat būtų tikslinga panagrinėti, kokie atskirų frakcijų EP nariai - pirmą kartą išrinkti į Europos Parlamentą ar jau turintys darbo Europos Parlamente patirties - sudaro daugumą tos frakcijos pirmininkaujame komitete.

Palyginus šią informaciją¹¹⁷, paaiškėjo, kad 2004 m. sudarytuose komitetuose daugumoje atveju pirmą kartą į EP išrinktų ir jau turinčių patirties EP narių santykis tarp atitinkamų frakcijų komitetų narių nebuvo labai didelis. Iš pagal šį santykį išsiskiriančių komitetų galima būtų paminėti Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą, kuriame Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos (PPE-DE) pirmą kartą į EP išrinkti EP nariai sudarė 63,2 %, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai – 36,8 % visų frakcijos narių komitete. Komiteto pirmininku šiame komitete buvo išrinktas jau turėjęs darbo patirties EP narys. Kitas komitetas – Regioninės plėtros. Jame tos pačios PPE-DE frakcijos pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti EP nariai sudarė 61,1 %, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai – 38,9 % visų frakcijos narių komitete. Komiteto pirmininku šiame komitete buvo išrinktas taip pat jau turėjęs darbo patirties Europos Parlamente narys. Ir trečiasis komitetas – Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų. Šiame komitete Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijos (ALDE) pirmą kartą į EP išrinkti EP nariai sudarė 62,5 %, jau turėję darbo EP patirties nariai – 37,5 %

¹¹⁷ Žr.: 4 priedą.

visų frakcijos narių komitete. Šiame komitete pirmininku buvo išrinktas taip pat jau turėjęs darbo patirties EP narys. Šiuose komitetuose, nepaisant to, kad didesniąją frakcijos komiteto narių dalį sudarė EP nariai, išrinkti į Europos Parlamentą pirmą kartą, komitetų pirmininkais buvo išrinkti nariai, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties.

Taip pat turime paminėti tris komitetus, kuriuose visi atitinkamų frakcijų atstovai – komiteto nariai buvo pirmą kartą į EP išrinkti arba jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai. Pirmas toks komitetas 2004 m. buvo Vystymosi komitetas, kuriame Europos vieningųjų kairiųjų jungtinė frakcija (GUE/NGL) turėjo 3 narius ir jie visi buvo jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai. Kitas komitetas – Žuvininkystės, kuriame ALDE frakcija turėjo 4 narius ir jie taip pat visi buvo jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai. Bei trečiasis komitetas – Peticijų komitetas, kuriame Sąjungos už tautų Europą frakcija (UEN) turėjo tik vieną komiteto narį ir jis tapo komiteto pirmininku.

Išnagrinėjus frakcijų narių pasiskirstymą komitetuose 2007 m.¹¹⁸, paaiškėjo, kad viename – Žuvininkystės komitete Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija (ALDE) turėjo 3 narius komitete, kurie visi buvo pirmą kartą į EP išrinkti nariai. Keturiuose komitetuose (Tarptautinės prekybos, Ekonomikos ir pinigų politikos, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos bei Peticijų) frakcijos, paskyrusios komitetų pirmininkus, turėjo vienodą skaičių tiek pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų, tiek ir pakartotinai į Europos Parlamentą išrinktų EP narių. Dviejuose – Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos bei Moterų teisių ir lyčių lygybės – komitetuose Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos (PPE-DE) komitetų narių didesniąją dalį sudarė EP nariai, jau turėję patirties Europos Parlamente, tačiau šių komitetų pirmininkų pareigos buvo patikėtos pirmą kartą į EP išrinktiems EP nariams. Kituose keturiuose komitetuose (Biudžeto, Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos, Regioninės plėtros ir Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų) atitinkamų frakcijų komiteto narių daugumą sudaro pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai, tačiau komitetų pirmininkais buvo paskirti EP nariai, jau turėję darbo Europos Parlamente patirties.

Komitetų pirmininkų pavaduotojai. Turime pastebėti, kad autoriai, tyrinėję Europos Parlamento komitetų veiklą ir darbo organizavimą, komitetų pirmininkų pavaduotojams didelio dėmesio neskyrė. Ir nors, kaip viename interviu apie pirmininko pavaduotojus EP narys pasakė, kad „jis/ji yra tik tas, kuris, išėjęs komiteto pirmininkui iš kambario, jį

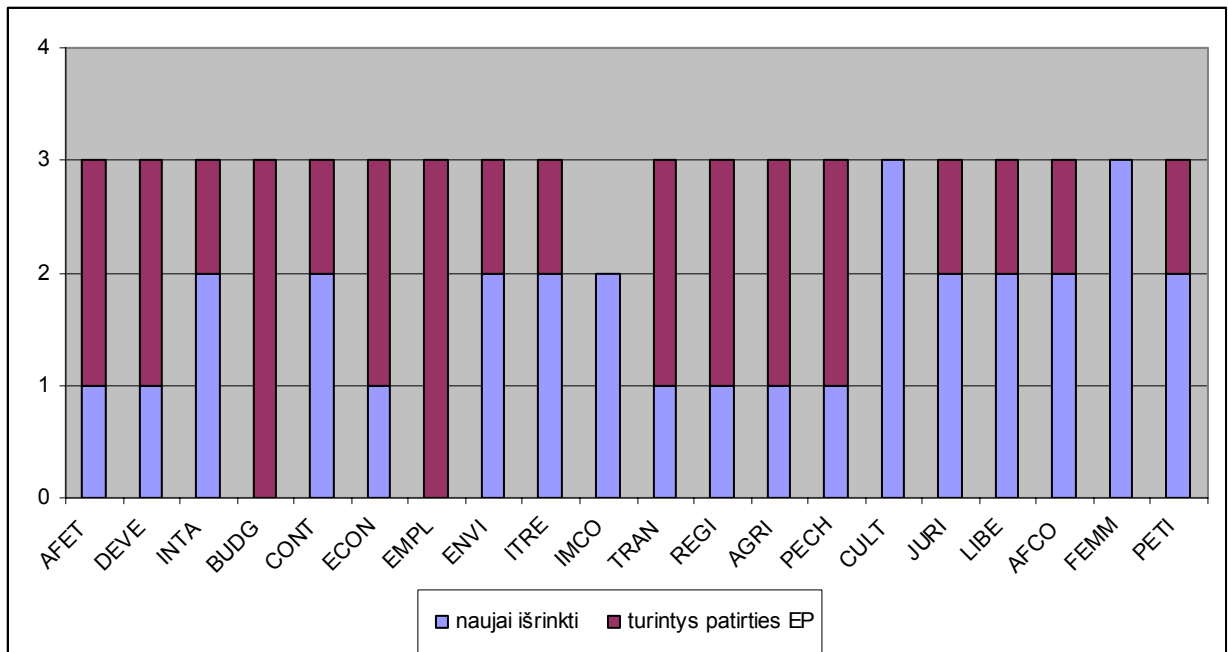
¹¹⁸ Žr.: 5 priedą.

pavadojoja¹¹⁹, kaip jau buvo minėta anksčiau, svarbaus komiteto pirmininko pirmojo pavadootojo pareigos yra labiau vertinamos EP narių nei mažesnę įtaką turinčio komiteto pirmininko pareigos.

Įprastai komiteto pirmininkai gali turėti iki 3 pavadootojų, tačiau laikotarpiui nuo 2007 m. sausio iki 2009 m. liepos mėnesio numatyta, kad visų komitetų pirmininkai turės po 4 pavadootojus.

Trečioje ir ketvirtoje diagramose pavaizduota, kaip komitetų pirmininkų pavadootojų pareigos pasiskirsto EP šeštosios kadencijos pradžioje, 2004 m., ir antrojoje tos pačios EP kadencijos pusėje, 2007 m., tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų EP narių ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties EP narių.

3 diagrama. Komitetų pirmininkų pavadootojai nuo 2004 m. iki 2007 m.

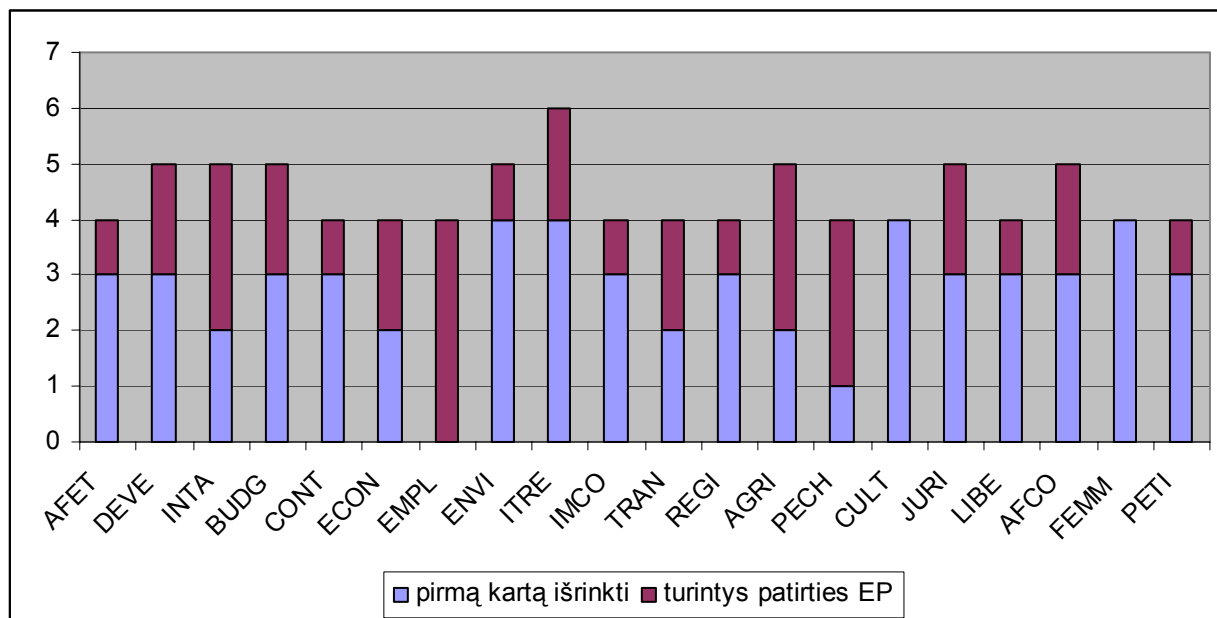
Nuo EP kadencijos pradžios iki 2007 m. buvo paskirti 59 komitetų pirmininkų pavadootojai, iš jų: 31 (52,5 %) – pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti EP nariai ir 28 (47,5 %) – jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai.

Kaip matome iš 3 diagramos, net trijuose komitetuose – Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos, Kultūros ir švietimo bei Moterų teisių ir lyčių lygybės - visas komitetų pirmininkų pavadootojų vietas buvo užėmę EP nariai, pirmą kartą išrinkti į Europos Parlamentą.

¹¹⁹ Neuhold C. The "Legislative Backbone" keeping the Institution upright? The Role of European Parliament Committees in the EU Policy-Making Process // European Integration online Papers. 2001, Vol. 5 (2001) No 10 // <http://eiop.or.at/eiop/texte/2001-010a.htm>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.

Tuo tarpu Biudžeto bei Užimtumo ir socialinių reikalų komitetuose visas pirmininkų pavaduotojų vietas šiuo laikotarpiu buvo užėmę EP nariai, dirbantys Europos Parlamente nebe pirmą kadenciją.

4 diagrama. Komitetų pirmininkų pavaduotojai nuo 2007 m. iki 2008 m.¹²⁰

Nuo 2007 m. pradžios iki mūsų tiriamo laikotarpio pabaigos, 2008 m. rugsėjo pabaigos, EP nuolatiniuose komitetuose buvo paskirti 89 komitetų pirmininkų pavaduotojai, iš jų: 55 (61,8 %) – pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai ir 34 (38,2 %) – jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai. Kaip matome 4 diagramoje, kai kuriuose komitetuose nurodyta daugiau nei 4 pirmininko pavaduotojai. Tokiuose komitetuose minėtu laikotarpiu pirmininkų pavaduotojai keitėsi ir diagramoje pavaizduoti visi šiuo laikotarpiu paskirti pirmininkų pavaduotojai.

Dviejuose komitetuose – Kultūros ir švietimo bei Moterų teisių ir lyčių lygybės – į visas keturias komiteto pirmininko pavaduotojų vietas buvo paskirti EP nariai, išrinkti į Europos Parlamentą pirmą kartą. Viename komitete – Užimtumo ir socialinių reikalų – visi komiteto pirmininko pavaduotojai buvo paskirti iš EP narių, jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties. Kituose komitetuose daugumoje atvejų tarp komitetų pirmininkų pavaduotojų pirmąją savo kadenciją Europos Parlamente dirbantys nariai. Dviejuose komitetuose – Ekonomikos ir pinigų politikos bei Transporto ir turizmo – pirmą kartą į EP išrinkti ir jau turėję darbo Europos Parlamente patirties nariai dalinasi po lygiai komitetų

¹²⁰ Komitetų pavadinimų trumpinių paaiškinimą žiūrėkite 1 lentelėje.

pirmininkų pavaduotojų vietas. Ir dar trijuose komitetuose (Tarptautinės prekybos, Žemės ūkio ir kaimo plėtros bei Žuvininkystės) daugiau komiteto pirmininkų pavaduotojų vietų užima jau turėję darbo EP patirties nariai.

Išnagrinėję komitetų pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų pareigų pasiskirstymą tarp EP narių, išrinktų į Europos Parlamentą pirmą kartą ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties, galime sakyti, kad skiriant komitetų pirmininkus, daugiau galimybių būti išrinktiems turėjo nebe pirmą kadenciją Europos Parlamente dirbantys nariai. Tuo tarpu skiriant komitetų pirmininkų pavaduotojus, EP narių darbo patirtis Europos Parlamente nebuvo tokia svarbi. Pirmoje šeštosios EP kadencijos pusėje komitetų pirmininkų pareigas beveik po lygiai pasidalino pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti EP nariai ir jau turėję darbo patirties Europos Parlamente nariai, o po 2007 m. didesniąją dalį komitetų pirmininkų pavaduotojų vietų užėmė pirmą kartą į EP išrinkti nariai.

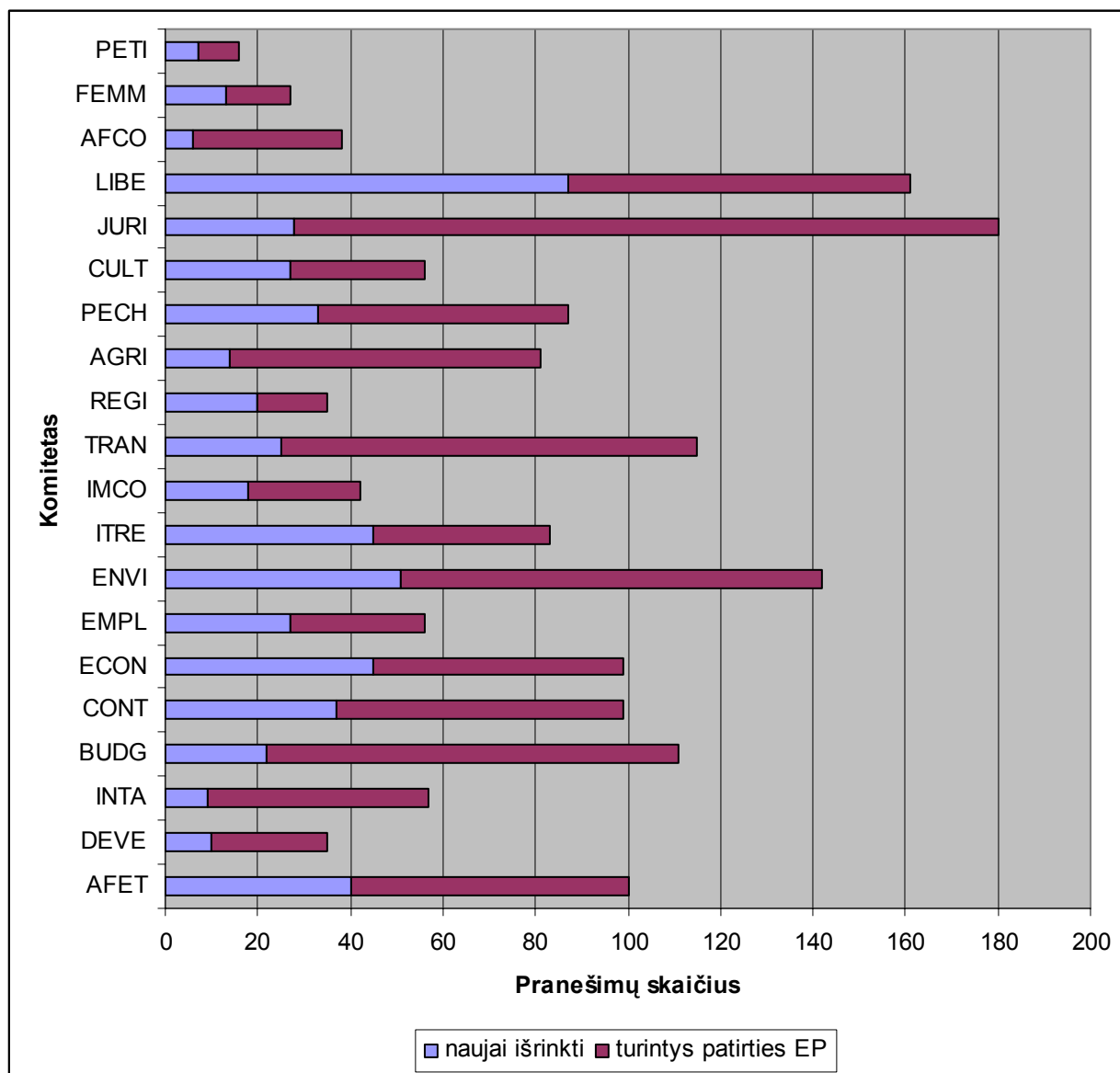
3.4. Pranešimų pasiskirstymas tarp narių komitetuose

Nagrinėjamu laikotarpiu Europos Parlamento komitetuose buvo parengta 1620 pranešimų, iš jų – 1056 pranešimus (65,2 %) parengė EP nariai, dirbantys Europos Parlamente nebe pirmą kadenciją ir 564 pranešimus (34,8 %) – pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinkti nariai. Kaip šie pranešimai pasiskirstę tarp komitetų bei pirmą ir nebe pirmą kadenciją Europos Parlamente tarnaujančių komiteto narių pavaizduota 5 diagramoje.

Matome, kad nagrinėjamu laikotarpiu daugiausia pranešimų parengė Teisės reikalų (180), Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (161) bei Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos (142) komitetai. Mažiausiai pranešimų parengė Peticijų (16), Moterų teisių ir lyčių lygybės (27), Regioninės plėtros (35) bei Vystymosi (35) komitetai.

Teisės reikalų komitete taip pat yra didžiausias santykis tarp jau turinčių darbo patirties Europos Parlamente EP narių ir EP narių naujokų parengtų pranešimų skaičiaus: atitinkamai 152 (84,4 %) ir 28 (15,6 %) pranešimai. Didesnę patirtį darbo Europos Parlamente turintys nariai taip pat parengė didžiąją dalį pranešimų Tarptautinės prekybos (84,2 %), Konstitucinių reikalų (84,2 %), Žemės ūkio (82,7 %), Biudžeto (80,2 %) bei Transporto ir turizmo (78,3 %) komitetuose. Pirmąją savo kadenciją Europos Parlamente dirbantys nariai turėjo daugiau galimybių pristatyti savo pranešimus Regioninės plėtros (57,1 %), Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos (54,2 %) bei Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (54 %) komitetuose.

5 diagrama. 2004-2008 metais parengtų pranešimų pasiskirstymas pagal komitetus tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties EP narių¹²¹

Išanalizavę duomenis apie EP narius, rengusius pranešimus šeštajame Europos Parlamente, pastebėjome, kad didelė dalis pranešimus rengusių narių dalyvavo to paties komiteto veikloje visą savo kadenciją, t.y. tiek pirmoje, tiek ir antroje jos dalyje, po komiteto narių ir pareigų komitetuose peržiūrėjimo. Čia galima būtų prisiminti ir Corbett ir kt. pastebėjimą, kad „galbūt didėjant Europos Parlamento galioms, atsiranda poreikis EP narių, turinčių tam tikrą profesinę patirtį“.¹²²

¹²¹ Komitetų pavadinimų trumpinių paaiškinimą žiūrėkite 1 lentelėje.

¹²² Žr.: Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. Third edition. - London: Cartermill Publishing, 1995.

Taigi, kaip matome, didžioji dalis pranešimų, parengtų komitetuose nuo 2004 m. Europos Parlamento rinkimų iki nagrinėjamo laikotarpio pabaigos – 2008 m. spalio mėnesio, buvo paskirta EP nariams, jau turėjusiems darbo Europos Parlamente patirties. Kadangi, kaip jau buvo minėta, Europos Parlamente gali būti taikomos bendro sprendimo, konsultavimosi, pritarimo, bendradarbiavimo, biudžetinės, pranešimo savo iniciatyva ir kitos procedūros, dar vienas aspektas, kuris, manome, galėtų padėti geriau atskleisti nagrinėjamą klausimą apie EP narių darbo patirties Europos Parlamente įtaką jų veiklai nuolatiniuose komitetuose, būtų platesnis pranešimų pasiskirstymo nagrinėjimas ir pagal taikomas sprendimo procedūras.

IŠVADOS

1. Nuolatiniai komitetai buvo neatskiriama Europos Parlamento struktūros dalis nuo pat Europos Parlamento pirmtakės - Parlamentinės Asamblėjos įsteigimo pradžios. Nuolatinių komitetų sistema Europos Parlamente keitėsi su EP galių didėjimu: Europos Parlamentui įgijus didesnes galias kurioje iš ES politikos sričių, buvo įkuriami nauji komitetai, didėjo jų galios, keitėsi įgaliojimai, o kartu ir darbo apimtis.

2. Europos Parlamento narių veikla komitetuose vertinama kaip viena iš svarbiausių Europos Parlamente. Pasirinkdami veiklą viename ar kitame komitete, EP nariai visų pirma tikisi prisidėti prie svarbių klausimų sprendimo, suderinti veiklą komitete ir asmeninius interesus bei panaudoti savo profesinę patirtį.

3. Formaliai svarbiausias pareigas komitete užima komiteto pirmininkas ir jo pavaduotojai. Tačiau realiai įtaką komitete dalinasi komiteto pirmininkas ir grupių koordinatoriai.

4. Vietų bei pareigų pasiskirstymas komitetuose dalinai priklauso nuo pačių EP narių pageidavimo. EP nario komiteto bei pareigų pasirinkimą gali įtakoti pastangos gerai atstovauti savo rinkėjams, specializacija, komiteto prestižas ar kiti veiksniai. Tačiau esminius sprendimus dažnai daro frakcijos, kurios savo įtaką paskirstant vietas ir pareigas komitetuose tarp savo frakcijos narių gali naudoti kaip įrankį frakcijos susitelkimui stiprinti ar komiteto veiklai kontroliuoti.

5. Pranešimų rengimas yra vienas iš svarbiausių komitete atliekamų darbų. Pranešėjo pareigos EP narių yra labai vertinamos. Pranešimų pasidalinimui frakcijos naudoja sudėtingą savotiškų derybų metodą. Pranešėjo paskyrimui įtakos gali turėti eilė veiksnių: EP nario profesinė patirtis, darbo "europiniame lygmenyje" patirtis, priklausymai vienai ar kitai frakcijai ir netgi tautybė.

6. Didelė EP narių kaita - vienas iš Europos Parlamento bruožų. Įprastai po rinkimų Europos Parlamente pasikeičia apie pusė EP narių. 2004 m. šį skaičių dar padidino EP narių iš 10 naujų ES šalių prisijungimas. Autoriai, tyrinėję darbo organizavimo Europos Parlamente klausimus, nesutaria, ar EP narių stažas Europos Parlamente turi įtakos vietų ir pareigų komitetuose pasiskirstymui.

7. EP komitetai nėra lygiaverčiai; jie skiriasi dydžiu, įtakingumu, prestižu. Vadovaujantis tuo, buvo iškelta hipotezė, kad populiariausiose komitetuose pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų narių bus mažiau nei jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties narių. Ši hipotezė pasitvirtino tik iš dalies.

8. Išnagrinėjus komitetų pirmininkų pareigų komitetuose pasiskirstymą šeštajame Europos Parlamente, paaiškėjo, kad tarp paskirtų komitetų pirmininkų didžiąją dalį sudarė EP nariai, jau turėję darbo EP patirties. Lyginant su pirmą kartą į EP išrinktais nariais, jie sudarė 70 % paskirtų komitetų pirmininkų. Ši proporcija išliko ir po komitetų peržiūrėjimo 2007 m. pradžioje.

9. Priešingai, nei komitetų pirmininkų skyrimui, pirmininkų pavaduotojų skyrimui EP narių darbo stažas Europos Parlamente nebuvo labai svarbus.

10. Nagrinėjamu laikotarpiu EP komitetuose buvo parengta 1620 pranešimų. Daugiausia pranešimų parengta Teisės reikalų bei Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos politikos komitetuose, o mažiausiai - Peticijų ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetuose. Nepaisant santykio svyravimų atskiruose komitetuose, didžiąją dalį pranešimų parengė EP nariai, dirbantys nebe pirmą kadenciją Europos Parlamente.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Bale T., Taggart P. Finding Their Way: The Socialization of Freshmen MEPs in the European Parliament // <http://aei.pitt.edu/3077/02/EUSA2005FinalTBPT.doc>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.
2. Benedetto G. Rapporteurs as legislative entrepreneurs: the dynamics of codecision procedure in Europe's Parliament // Journal of European Public Policy. 2005, 12:1. P. 67-88.
3. Clegg N., Hulten, M. van. Reforming the European Parliament // <http://fpc.org.uk/fsblob/130.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-11-02.
4. Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. 7th edition. - London: John Harper Publishing, 2007.
5. Corbett R., Jacobs F., Shackleton M. The European Parliament. third edition. - London: Cartermill Publishing, 1995.
6. Corbett R., Jacobs F., Shackleton. The European Parliament at Fifty: a View from the Inside // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No 2. P. 353-373.
7. European Institute of Public Administration (2000). Governance by Committee: The Role of Committees in European Policy Making and Policy. // Research Paper // <http://www.eipa.nl/en/publications/show/&tid=1721>; prisijungimo laikas: 2008-11-05.
8. European Parliament decision on the numerical strength of committees
No B5-0032/2002, 16 January 2002 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2002-0001+0+DOC+XML+V0//EN&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-11-03.
9. European Parliament decision on the numerical strength of parliamentary committees
No B5-0001/99, 21 July 1999 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-1999-0001+0+DOC+XML+V0//EN&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-11-03.
10. European Parliament. Archive and documentation centre (CARDOC) (2008).
The Committees of the Common Assembly. Luxembourg: Publications Office.
11. European Parliament. Archive and documentation centre (CARDOC) (2008).
The European Parliament 50 Years Ago // CARDOC Journals. 2008, No. 2.
Luxembourg: Publications Office.
12. Europos Parlamentas (2004). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office.
13. Europos Parlamentas (2007). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office.

14. Europos Parlamentas (2008). Narių sąrašas. Luxembourg: Publications Office.
15. Europos Parlamento 2004 m. liepos 21 d. posėdžio protokolas Nr. P6_PV(2004)07-21 // Europos Sąjungos oficialusis leidinys. 2005, Nr. C103 E.
16. Europos Parlamento 2004 m. liepos 21 d. sprendimas dėl Parlamento komitetų narių skaičiaus Nr. P6_TA(2004)0001// <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2004-0001+0+DOC+XML+V0//LT&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
17. Europos Parlamento 2006 m. gruodžio 14 d. sprendimas dėl komitetų narių skaičiaus Nr. P6_TA(2006)0585 // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2006-0585+0+DOC+XML+V0//LT&language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-10-10.
18. Europos Parlamento 2007 m. sausio 31 d. posėdžio protokolas // Europos Sąjungos oficialusis leidinys. 2007, Nr. C250 E.
19. Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklės. 16-as leidimas – 2008 m. rugsėjo mėn. // <http://www.europarl.europa.eu/sides/getLastRules.do?language=LT&reference=TOC>; prisijungimo laikas: 2008-09-14.
20. Faas T. Why Do MEPs Defect? An Analysis of Party Group Cohesion in the 5th European Parliament // European Integration online Papers (EioP). 2002, Vol. 6 (2002) No 2 // <http://eiop.or.at/eiop/texte/2002-002a.htm>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
21. Farrell D.M., Hix S., Johnson M., Scully R. A Survey of MEPs in the 2004-09 European Parliament // http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/farrell_et_al_eprg_2006_MEP_survey.pdf prisijungimo laikas: 2008-10-11.
22. Hausemer P. Participation and Political Competition in Committee Report Allocation // European Union Politics. 2006, Volume 7 (4). P. 505-530.
23. Hix S., Noury A., Roland G. A 'Normal' Parliament? Party Cohesion and Competition in the European Parliament, 1979-2001 // EPRG Working Paper, No. 9 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%209.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
24. Hix S., Noury A., Roland G. Power to the Parties: Cohesion and Competition in the European Parliament, 1979-2001 // British Journal of Political Science. 2005, 35. P. 209-234 // <http://www.econ.berkeley.edu/~groland/pubs/hnrbjps.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-10-12.

25. Hix S., Raunio T., Scully R. An Institutional Theory of Behaviour in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 1 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%201.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
26. Hoyland B. Allocation of Codecision Reports in the Fifth European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 30-50.
27. Judge D., Earnshaw D. The European Parliament. – London: Palgrave Macmillan, 2003.
28. Kaeding M. Rapporteurship Allocation in the European Parliament. Information or Distribution? // European Union Politics. 2004, Volume 5 (3). P. 353-371.
29. Kaeding M. The World of Committee Reports: Rapporteurship Assignment in the European Parliament // Journal of Legislative Studies. 11:1. P. 82-104.
30. Kreppel A. Necessary but not sufficient: understanding the impact of treaty reform on the internal development of the European Parliament // Journal of European Public Policy. 2003, 10:6. P. 884-911.
31. Kreppel A. Rules, Ideology and Coalition Formation in the European Parliament: Past, Present and Future // EPRG Working Paper, No. 4 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%204.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
32. Mamadouh V., Raunio T. Allocating Reports in the European Parliament: How parties influence committee work // EPRG Working Paper, No. 7 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%207.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
33. Mamadouh V., Raunio T. The Committee System: Powers, Appointments and Report Allocation // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No2. P. 335-351.
34. McCormick J. Understanding the European Union. - Palgrave, 1999.
35. McElroy G. Committee Representation in the European Parliament // European Union Politics. 2006, Volume 7 (1). P. 5-29.
36. McElroy G. Committees and Party Cohesion in the European Parliament // EPRG Working Paper, No. 8 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%208.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
37. McElroy G., Benoit K. Party Groups and Policy Positions in the European Parliament // Party Politics. 2007, Vol. 13, No. 1. P. 5-28.

38. Neuhold C. The "Legislative Backbone" keeping the Institution upright? The Role of European Parliament Committees in the EU Policy-Making Process // European Integration online Papers. 2001, Vol. 5 (2001) No 10 // <http://eiop.or.at/eiop/texte/2001-010a.htm>; prisijungimo laikas: 2008-10-02.
39. Noury A.G. Ideology, Nationality and Euro-Parliamentarians // European Union Politics. 2002. Volume 3(1). P. 33-58.
40. Paulikas V. Europos Sąjungos institucijos ir valdymas. – Vilnius: Lietuvos teisės universiteto Leidybos centras, 2004.
41. Raunio T. Losing Independence or Finally Gaining Recognition? Contacts between MEPs and National Parties // Party Politics. 2000. Vol. 6, No. 2. P. 211-223.
42. Scully R., Farrell D.M. MEPs as Representatives: Individual and Institutional Roles // Journal of Common Market Studies. 2003, Volume 41, No 2. P. 269-288.
43. Scully R.M. Between Nation, Party and Identity: A Study of European Parliamentarians // EPRG Working Paper, No. 5 // <http://www.lse.ac.uk/collections/EPRG/pdf/Working%20Paper%205.pdf>; prisijungimo laikas: 2008-09-27.
44. Vitkus G. Europos Sąjunga: enciklopedinis žinynas. – Vilnius: Eugrimas, 2002.
45. Whitaker R. National Parties in the European Parliament. An influence in the Committee System? // European Union Politics. 2005, Volume 6 (1). P. 5-28.
46. Whitaker R. Party Control in a Committee-Based Legislature? The Case of the European Parliament // The Journal of Legislative Studies. 2001. 7:4. P. 63-88.

SANTRAUKA

Ar vietų ir pareigų Europos Parlamento nuolatiniuose komitetuose turi įtakos EP narių darbo stažas Europos Parlamente? Šiame darbe bandoma atsakyti į šį klausimą nagrinėjant vietų ir pareigų pasiskirstymą tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties narių šeštajame (2004-2009 m.) Europos Parlamente.

Nuolatiniai komitetai buvo svarbi Europos Parlamento struktūros dalis visą Europos Parlamento istoriją. Komitetų sistema kito kartu su Europos Parlamento galių didėjimu. Šeštosios kadencijos Europos Parlamente veikia 20 nuolatinių komitetų, kurie nėra lygūs galiomis, narių skaičiumi, prestižu. Darbe bandome išsiaiškinti, kaip pasiskirsto vietos komitetuose, komitetų pirmininkų ir pirmininkų pavaduotojų bei pranešėjų pareigos tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties narių.

Tyrimui buvo surinkta informacija apie visus šeštosios kadencijos EP narius: frakcija, kuriai priklauso EP narys, šalis, kurioje jis buvo išrinktas, narystė ir užimamos vadovaujančios pareigos nuolatiniuose komitetuose bei parengtų pranešimų skaičius. Į klausimą apie vietų ir pareigų komitetuose pasiskirstymą bandoma atsakyti nagrinėjant santykį komitetuose tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų ir jau turėjusių darbo Europos Parlamente patirties narių.

Tyrimo rezultatai parodė, kad dviejuose populiariausiuose komitetuose buvo daugiau EP narių, jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties. Tačiau kituose didesniuose komitetuose ši taisyklė ne visada pasitvirtino. EP narių stažas Europos Parlamente pasirodė esąs svarbus skiriant komitetų pirmininkus, tačiau nebuvo svarbus skiriant komitetų pirmininkų pavaduotojus. Pranešimų pasiskirstymas parodė, kad tiriamu laikotarpiu didžiąją dalį pranešimų parengė EP nariai, išrinkti į Europos Parlamentą ne pirmą kartą.

SUMMARY

Does seniority have impact on the seats and posts allocation in the European Parliament standing committees? Focusing on the 6th European Parliament term the paper tries to answer this question by analyzing seats and posts allocation among the MEPs elected to the European Parliament for the first time and MEPs serving on the EP for more than one term.

Standing committees have been an important structural part of the European Parliament during all its existence. Committee system has been developing together with increasing powers of the European Parliament. On the 6th parliamentary term European Parliament had 20 standing committees that were not equal by their powers, size and prestige. With this study we try to find out how the seats in the committees, chairmen as well as vice-chairmen positions and rapporteurship were distributed among the MEPs serving their first term in the EP and MEPs that had been re-elected to the European Parliament.

The following information about all the MEPs of the 6th EP term was collected: party group, country in which MEP was elected, membership and appointments in committees and number of prepared reports. Question about the impact of seniority was studied by analyzing ratio among MEPs serving their first term in the European Parliament and MEPs that already had some experience in previous European Parliaments.

The results show that in 2 most popular committees majority of committee members were MEPs that had been re-elected to the European Parliament. However in other larger committees this rule was not always necessary. Seniority of MEPs tended to be important in committees' chairmen allocation, though it was irrelevant when allocating vice-chairmen of the committees. Distribution of rapporteurship showed that for the period concerned the majority of reports were prepared by the MEPs that were re-elected to the European Parliament

1 priedas. Europos Parlamento nariai pagal valstybę narę ir frakciją // Šeštoji kadencija

								NI	Viso
	6	7	6		2			3	24
	5	5	5					3	18
	14	2				6	1	1	24
	1	5	4	1	1	1	1		14
	49	23	7		13	7			99
	1	3	2						6
	5	1	1	4		1	1		13
	11	8				4	1		24
	24	24	2		3	1			54
	18	31	10		6	3	3	7	78
	24	17	12	13	2	7		3	78
	3		1			2			6
	3		1	4	1				9
	2	2	7	2					13
	3	1	1		1				6
	13	9	2						24
	2	3							5
	7	7	5		4	2	2		27
	6	7	1		2			2	18
	15	9	6	19			3	2	54
	9	12				3			24
	18	10	6		1				35
	4	1	2						7
	8	3						3	14
	4	3	5		1	1			14
	6	5	3		1	2	2		19
	27	19	11		5	1	8	7	78
Viso	288	217	100	43	43	41	22	31	785

Šaltinis: Europos Parlamento oficialus tinklalapis. // <http://www.europarl.europa.eu/members/expert.do?language=LT>; prisijungimo laikas: 2008-09-05.

2 priedas. Europos Parlamento narių, išrinktų į Europos Parlamentą pirmą kartą ir jau turėjusių darbo patirties Europos Parlamente, pasiskirstymas komitetuose 2004 m.

KOMITETO PAVADINIMAS	NARIŲ SKAIČIUS KOMITETE	IŠ JŲ PIRMA KARTĄ IŠRINKTŲ	%	IŠ JŲ TURĖJUSIŲ PATIRTIES EP	%
AFET	78	40	51,3	38	48,7
DEVE	34	15	44,1	19	55,9
INTA	33	16	48,5	17	51,5
BUDG	46	24	52,2	22	47,8
CONT	33	16	48,5	17	51,5
ECON	49	24	49,0	25	51,0
EMPL	49	26	53,1	23	46,9
ENVI	62	27	43,5	35	56,5
ITRE	50	37	74,0	13	26,0
IMCO	40	22	55,0	18	45,0
TRAN	51	28	54,9	23	45,1
REGI	51	43	84,3	17	33,3
AGRI	41	22	53,7	19	46,3
PECH	33	10	30,3	23	69,7
CULT	35	25	71,4	10	28,6
JURI	26	13	50,0	13	50,0
LIBE	52	30	57,7	22	42,3
AFCO	27	13	48,1	14	51,9
FEMM	35	23	65,7	12	34,3
PETI	22	13	59,1	9	40,9

3 priedas. Europos Parlamento narių, išrinktų į Europos Parlamentą pirmą kartą ir jau turėjusių darbo patirties Europos Parlamente, pasiskirstymas komitetuose 2004 m.

KOMITETO PAVADINIMAS	NARIŲ SKAIČIUS KOMITETE	IŠ JŲ PIRMA KARTĄ IŠRINKTŲ	%	IŠ JŲ TURĖJUSIŲ PATIRTIES EP	%
AFET	103	59	57,3	44	42,7
DEVE	42	23	54,8	19	45,2
INTA	38	20	52,6	18	47,4
BUDG	61	39	63,9	22	36,1
CONT	45	27	60,0	18	40,0
ECON	60	39	65,0	21	35,0
EMPL	58	36	62,1	22	37,9
ENVI	71	38	53,5	33	46,5
ITRE	57	40	70,2	17	29,8
IMCO	50	32	64,0	18	36,0
TRAN	55	31	56,4	24	43,6
REGI	66	49	74,2	17	25,8
AGRI	57	37	64,9	20	35,1
PECH	41	20	48,8	21	51,2
CULT	45	34	75,6	11	24,4
JURI	29	13	44,8	16	55,2
LIBE	76	58	76,3	18	23,7
AFCO	35	21	60,0	14	40,0
FEMM	42	28	66,7	14	33,3
PETI	41	26	63,4	15	36,6

4 priedas. Frakcijos, skiriančios komiteto pirmininką, komiteto narių pasiskirstymas 2004 m.

Komitetas	Pirmininką skirianti frakcija	Frakcijos narių komitete	Frakcijos nariai komitete, pirmą kartą išrinkti į EP	%	Frakcijos nariai, jau turėję darbo EP patirties	%	Ankstesnė pirmininko darbo patirtis EP*
AFET	PPE-DE	28	13	46,4	15	53,6	1
DEVE	GUE/NGL	3	0	0,0	3	100,0	1
INTA	PSE	10	5	50,0	5	50,0	1
BUDG	PPE-DE	17	9	52,9	8	47,1	0
CONT	PSE	9	4	44,4	5	55,6	0
ECON	PSE	13	6	46,2	7	53,8	1
EMPL	PSE	15	6	40,0	9	60,0	0
ENVI	PPE-DE	22	9	40,9	13	59,1	1
ITRE	PPE-DE	19	12	63,2	7	36,8	1
IMCO	PSE	13	7	53,8	6	46,2	1
TRAN	ALDE	7	4	57,1	3	42,9	1
REGI	PPE-DE	18	11	61,1	7	38,9	1
AGRI	PPE-DE	15	6	40,0	9	60,0	1
PECH	ALDE	4	0	0,0	4	100,0	1
CULT	PSE	9	5	55,6	4	44,4	0
JURI	PPE-DE	11	5	45,5	6	54,5	1
LIBE	ALDE	8	5	62,5	3	37,5	1
AFCO	PSE	7	3	42,9	4	57,1	1
FEMM	PPE-DE	13	5	38,5	8	61,5	0
PETI	UEN	1	1	100,0	0	0,0	0

* 0 = pirmą kartą į EP išrinkti nariai, 1 = jau turintys darbo EP patirties nariai

5 priedas. Frakcijos, skiriančios komiteto pirmininką, komiteto narių pasiskirstymas 2007 m.

Komitetas	Pirmininką skirianti frakcija	Frakcijos narių komitete	Frakcijos nariai komitete, pirmą kartą išrinkti į EP	%	Frakcijos nariai, jau turėję darbo EP patirties	%	Ankstesnė pirmininko darbo patirtis EP*
AFET	PPE-DE	37	20	54,1	17	45,9	0
DEVE	PSE	15	9	60,0	6	40,0	0
INTA	GUE/NGL	2	1	50,0	1	50,0	1
BUDG	PPE-DE	22	15	68,2	7	31,8	1
CONT	PSE	9	5	55,6	4	44,4	1
ECON	PSE	14	7	50,0	7	50,0	1
EMPL	PSE	16	7	43,8	9	56,3	1
ENVI	PPE-DE	24	9	37,5	15	62,5	0
ITRE	PPE-DE	20	10	50,0	10	50,0	1
IMCO	PSE	17	13	76,5	4	23,5	1
TRAN	ALDE	7	0	0,0	4	57,1	1
REGI	PPE-DE	23	16	69,6	7	30,4	1
AGRI	PPE-DE	20	9	45,0	11	55,0	1
PECH	ALDE	3	0	0,0	3	100,0	1
CULT	PSE	9	5	55,6	4	44,4	0
JURI	PPE-DE	12	3	25,0	9	75,0	1
LIBE	ALDE	12	9	75,0	3	25,0	1
AFCO	PSE	7	3	42,9	4	57,1	1
FEMM	PPE-DE	11	3	27,3	8	72,7	0
PETI	UEN	2	1	50,0	1	50,0	0

* 0 = pirmą kartą į EP išrinkti nariai, 1 = jau turintys darbo EP patirties nariai

5 priedas. Parengtų pranešimų pasiskirstymas tarp pirmą kartą į Europos Parlamentą išrinktų EP narių ir jau turinčių darbo Europos Parlamente patirties EP narių 2004-2008 metais pagal nuolatinis komitetas

Nuolatinis komitetas	Pranešimų skaičius	Pirmą kartą išrinktų EP narių parengtų pranešimų skaičius		Turinčių darbo EP patirties EP narių parengtų pranešimų skaičius	
			%		%
AFET	100	40	40,0	60	60,0
DEVE	35	10	28,6	25	71,4
INTA	57	9	15,8	48	84,2
BUDG	111	22	19,8	89	80,2
CONT	99	37	37,4	62	62,6
ECON	99	45	45,5	54	54,5
EMPL	56	27	48,2	29	51,8
ENVI	142	51	35,9	91	64,1
ITRE	83	45	54,2	38	45,8
IMCO	42	18	42,9	24	57,1
TRAN	115	25	21,7	90	78,3
REGI	35	20	57,1	15	42,9
AGRI	81	14	17,3	67	82,7
PECH	87	33	37,9	54	62,1
CULT	56	27	48,2	29	51,8
JURI	180	28	15,6	152	84,4
LIBE	161	87	54,0	74	46,0
AFCO	38	6	15,8	32	84,2
FEMM	27	13	48,1	14	51,9
PETI	16	7	43,8	9	56,3
Iš viso:	1620	564	34,8	1056	65,2

Darbas baigtas: 2008-12-09.

El. paštas: diana.giedryte@gmail.com